

"DRAUGAS"
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS.
ISEIN
ČETV. Rev. A. Staniukynas
4557 Wood St.
WILKES-BARRE, PENN.
314 E. Market St.
KAINA METAMS:
Suvienuose Valstijose . . . \$2.00
la Kanada ir kitas šalis . . . \$3.00
AFSKELBIMU KAINOS ATSKYRIUM.
Raskraštams sušti entrai:
REV. A. KAUPAS,
64 Church St., Pittston, Pa.
Pingus sušti ir su visokiais reikalais rašyti
kreiptis šiuo adresu:
"DRAUGAS",
314 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

DRAUGAS

KATALIKU LAIKRAŠTIS.

Lithuanian Newspaper
"DRAUGAS"
(THE FRIEND)
Official Organ of the Lithuanian Roman
Catholic Alliance of America.
PUBLISHED EVERY THURSDAY,
314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States . . . \$2.00
Canada and other Parts . . . \$3.00
Advertising Rates on Application.
All Communications and Money Orders
must be addressed to
"DRAUGAS",
314 E. MARKET STREET,
WILKES-BARRE, PA.

Organas Susivienijimo Lietuviu Rymo-Kataliku Amerikoje.

No. 40. WILKES-BARRE, PA., 7 D. RUGSĖJIO (SEPTEMBER) 1911 M. Metai III.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER AUGUST 21ST, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897.

Keturioliktoji Nedelia po Sekminiū.

Lekcija. Gal. V. 16—24.
Broliai: sakau jums: dvasia vaikščiojkite, o kūno pageidimų nepildysite. Nes kūnas geidžia prieš dvasią, o dvasia prieš kūną. Nes tie daiktai tarp savęs prieštarauja: idant ne ką tikta norite, tai darytumite. O jei dvasia esate valdonai, neesate po įstatymu, o kūno darbai yra regimi, kurie yra: paleistuvystė, nečystata, pasileidimas, stabų garbinimas, žavėjimai, neprietelystės, bėrimai, neapykantos, rustybės, vaidai, nesutikimai, atsiskyrimai, pavydėjimai, žmogžudybės, girtybės, apsirijimai, ir tiems lygūs daiktai: apie kuriuos apsakau, kaip ir pirmiau apsakiau, jog kurie tokius daiktus daro, Dievo karalystės negaus. O dvasios vaisius yra: meilė, linksmybė, romybė, kantrybė, generodžystė, lengvabūdiškė, ne veikumas, tykumas, tikėjimas, romumas, nusitūrėjimas, čystata. Prieš tokius nėra įstatymo. O kurie yra Kristaus, savo kūną nukryžiuojo su piktais budais ir pageidimais.

Evangelija. Mat. VI. — Anuomet tarė Jezus savo mokiniams: Niekas negali tarnauti dvim ponam. Nes arba vieno nekės, o antrą mylės; arba prie vieno stovės, o kitą paniekis: Negalite tarnauti Dievui ir mamoni. Dėlto sakau jums, nesirūpinkite apie jūsų dušią, ką valgysite, nei apie jūsų kūną, kuo prisidengsite. Ar-gi dušia nėra svarbesnė už val-gi ir kūnas už rubus? Pažiū-rėkite į dangaus paukščius, jog nei sėja nei piauja, nei renka į kluonus. O jūsų dangiškasis tėvas maistina jus. Ar-gi jūs ne kurkas svarbesni už juos. Ir kurs jūsų susi-manęs gali pridurti prie sa-vo augmens vieną mastą? O rubais ko-gi rūpinatės? Prisi-žiūrėkite lauko lelijoms kaip auga: nedirba nei ne-verpia. O sakau jums, nei Saliamonas visoje savoje garbėje nebuvo taip apsirė-dęs kaip viena juja. O jeigu lauko žolė, kuri šiandien yra, o ryto bus įmesta į pe-čių, Dievas taip papuošia, tai kurkas labiau jus, maži-tikius. Tad-gi nesirūpinkite, sakydami: Ką valgysime ar-ba ką gersime, arba kuo ap-sidengsime? Nes šito visko stambeldžia išieško. Nes ju-sų dangiškasis tėvas žino, jog viso šito jums reikia. Ieškokite tad pirma Dievo karalystės ir jos teisybės, o

"PAKANKA DIENAI JOS VARGAS".

Ateities netikrumas — tai didžiuliam žmonių, rods sunkiausias bandymas. Kaip tankiai žmogus guldo nak-tin ant pagalvės savo nu-vargusių galvą, ir nežino iš-kur suras rydienai maistą sau ir saviesiems? Kaip tan-kiai žiūri į miglotą ateitį, kurioje liga ir mirtis jo lau-kia ir nežino ar bus viskam pinigai ir laikas. O jei pi-nigas ir butų, tai visgi ru-pesčių našta yra prigimta dalis prie žemės prispaustos ir nuodėmė suvaržytos sie-los, kuri su baime žiūri prie-šakin, nes ateitis ten jai ren-gia tokių kryžių, tokį skaus-mą, kurio turiai ir įtekmė negal prašalinti. Kur pinigų stinga, ten Dievas tik gal ap-sverti rūpesčių ir baimės sunkumą, tik Dievas, kuris pasiskyrė savo žmogiškam gimimui bėdinų kutelę ir mi-rimui kryžių ant Kalvarijos kalno. Reik pripažinti taip-pat, kad neturtas skaudžiai tankiai spaudžia, kuomet paviršutinė išvaizda neparo-do jo nei ženklą. Ai, kaip vargas tuomet slogina ir kaip iš jo gelbėtis? Vieš-pats, kuris šios dienos evan-gelijoje duoda atsakymą tam klausimui, gerai pažino neturto sunkumą: Jis nešė mūsų kryžių, ir už mus, ne-siskųsdamas. Paklausyk, ką Jis sako į kenčiančias ir nu-ilsusias sielas: "Žvilktėre-kite į dangaus paukščius, jog nei sėja, nei piauja, nei į kluonus krauna, ir jūsų dan-giškas Tėvas peni juos. Argi jūs nesate daugiau verti už au-nuos? Jeigu lauko žolė, ku-ri šiandien yra ir rytoj' bus į pečių įmesta, Dievas taip apvelka, kaipgi labiau jus mažatikiiai. Nesirūpinkite todėl, sakydami: Ką valgysime arba ką gersime, arba kuo apsidengsime? Nes viso to pagonyš išieško. Nes žino jūsų Tėvas, jogei to viso rei-ka laulajate. Pakanka diena-i jos vargas". Taip Viešpats kalba į savo žmones krikš-čionis, į "tikinčiuosius". Že-miškiųjų daiktų išieško pa-gonyš, bet mes, Jo išrinktie-ji, Jo vaikeliai, pirmiausiai išieškime uoliai Dievo, o paskui, Jis Pats mums sa-ko, visa kita bus mums priduo-dės kaip viena juja. O jeigu lauko žolė, kuri šiandien yra, o ryto bus įmesta į pe-čių, Dievas taip papuošia, tai kurkas labiau jus, maži-tikius. Tad-gi nesirūpinkite, sakydami: Ką valgysime ar-ba ką gersime, arba kuo ap-sidengsime? Nes šito visko stambeldžia išieško. Nes ju-sų dangiškasis tėvas žino, jog viso šito jums reikia. Ieškokite tad pirma Dievo karalystės ir jos teisybės, o

Jojo galingai rankai. "Pa-kanka diena-i jos vargas". Kuomet pasibaigs trumpa šio gyvenimo diena, išvysi-me, jogei nebuvo maldos be atsakymo ir jogei vargą kenčiantis nebuvo paliktas be pagalbos.

Katalikiškos Žinios.

Kunigų permainos Seinų vyskupijoje. Kun. Rušinskas, Dombrovkos kleb., pasitraukė nuo vietos, kun. Močydlovskis, Silvanovų vika-ras, paskirtas klebonu į Dombruvką, kun. Seniūnas per-keltas iš Grajavo į Silvanov-cus, kun. Ciborovskis per-keltas iš Miastkovo į Graja-vą, kun. Jeron. Valaitis per-keltas iš Dombrovkos į Miastkovą, kun. P. Kudirka, Balbieriškio vikaras, išva-žiuojo į užsienį gydyties, į jo vietą paskirtas kun. Star-kevičius.

Kunigų permainos Žemaičių vyskupijoje. Kun. Jonas Ivanauškas, Anvė-čių kam., dėl nesveikatos pa-liuosuotas nuo vietos, kun. Jonas Alekna iš Subačiaus perkeltas į Kaltinėnus, kun. Andriejus Rakauskas, La-pių fil., perkeltas į Kurta-vėnus klebonu, kun. Macie-jauskas, Šiaulių kam., per-keltas į Lapių filiją, kun. Volonėuskas, Vieksnių kam., — į Eigirdžių filiją, kun. Jonas Domarkas, Kal-tinėnų kam., — į Vieksnių kam., kun. Povilas pas-škirtas į Luokę kam., kun. Šufinskas palieka kam. Plungėje, kun. Daugis, Pa-nevėžio kam., paliuosuoja-mas 6 mėnesiams užsienin, kun. Strazdas, Svedasų kam. paliuosuojamas išvažiuoti už sienin gydyties 4 mėne-siams, kun. Dirginčius, Uk-mergės klebonas ir kun. Stukel, Liepojaus kam., pas-kirti mokyklų kapelionais Liepojuj, kun. Kulvietis, Liepojaus kapelionas, pa-liuosuojamas gydyties me-tams užsienin, kun. Laba-nauskas Panevėžio mokyklų kapelionas, paskirtas kape-lionu į Šiaulius, kun. Šultė ir kun. Milvidas paskirti ka-pelionais Panevėžin, kun. Zimblis, Luokės kam., pa-liuosuotas nuo vietos rei-ka laujant vidaus dalykų mi-nisteriui.

Kunigų pabaudos. Kuni-gas Rogovskis Žitomierio vyskupijos atstatytas nuo vietos už priiminėjimą sta-čiatikių į katalikų Bažnyčią. Parafianavo klebonas Ro-manauskas atstatytas svei-tiškos valdžios nuo vietos ant 6 mėnesių ir Dolubavo klebonas Chrzesonovičius ant 3 mėnesių. Abu Vilniaus vyskupijos.

Iš Lietuvos.

Naumiestis (Suv. gub.). Gegužės mėn. Vilkaviškio žandarų viršininkas su sar-gybinais buvo atpiškėjęs Armoniškų kaiman. Iškrėtė A. Misevičią, suėmė jo sunų. Rado laiškų. Paskum ap-lankė A. Grybą ir, nieko ne-radę, nuvažiuojo aplankyti Raugalių Plaušinaičio. Suė-mė tikrai rašytas merginų dainas ir laiškų. Praslin-kus kiek laiko ėmė šaukti į Naumiestį. Buvo daromas tardymas. Šaukė daugybę žmonių (Grybo Antaną ir Plaušinaičio sunų Antaną ir k.k.), klausinėjo apie kokias tenai draugijas, apie knygas ir laikraščius. Kelintas mė-nuo eina, o nežinia, ko nuo-tų žmonių nori. J. M. čia sėdi Vilkaviškio kalėjime; už ką kaltina, kada paleis — nežinia.

Traškunai (Ukr. pav.). Liepos 10 d. buvo pirmas labdaringos draugijos susi-rinkimas. Paaikiinta drau-gijos, siekimas, toliau narių prisirašymas: su pabauda-moju balsu 3 rub., papras-tas narys 1 rub. Labai leng-va traškunėčiams įtaisyti vietelė savo broliams pavargusiems pasenusiems, kad nebereiktų šunų lodyti dėl duonos kšnelio. Nebebutų progos pakiemiais vaikščioti visokiems tinginiams ištvirkeliams, kurie dažnai apva-gia ir kitokius nemalonumus padaro. Namai prieglaudi nerekia statyti — senoji kle-bonija pradžia. S. Montvilas paaukavo 500 rub. ir malkų prižadėjo dykai duoti iš savo miško. Ukininkams labai pi-giai apseina tokio elgėna-mio užlaikymas. Bet kiek čia buvo riksmo, prieštarai-mo iš pusės valstiečių, tie-siog drapstė purvais į drau-gijos atidengėjus. Ypač atsi-žymėjo vienas ukininkas, ku-rį dauguma laikė kaipo ap-šviestiesnį — skaito laikra-ščius, turi brolių advokatą. Visokius nebutus daiktus prikišdamas kitoms prie-glaudoms, atkalbinėjo žmo-nes, kad neprisidėtų.

Rokiškis (Zarasų pav.). "Mokykloje" buvo rašyta, kad inspektorius draudžia išvaryti iš mokyklos svei-timų valsčių vaikus, kurie ne-inėšė valsčių paskirtų pini-gų.

Bet Rokiškio žemiečių vir-šininkas Nežimovas kitaip ėmė galvoti. Jam pasirodė, kad jis viršininkas ir viską gali daryti — kaip jis nori, taip turi ir buti. Taigi jis prisakė valsčiui sulaukyti mokytojai algą, ligi ji neuž-mokės pinigų už svetimų valsčių vaikus. Mokytojai pa-davė tą reikalą inspektoriu, inspektorius direktoriui ir t.t. Visi pripažino žemiečių

gubernatorius, tai prisakė telegrama taip nedaryti.

Be to mokytoja pasiskun-dė gubernatoriui, ir guber-natorius taipogi telegrama liepė išduoti mokytojai al-gą. Tuo laiku, kada alga bu-vo sulaukyta, mokytoja sun-kiai sirgo šiltinėmis ir labai buvo reikalinga gydytojo pagalba. O kadangi alga bu-vo sulaukyta, tai mokytojai negalėjo laiku parvežti gy-rytojo. Be to negalėjo atsa-kančiai valgyti ir, nuolatos girdėdama vaikų riksmus, labai susikrimto. Mokytoja žada paduoti žemiečių vir-šininką teisman ir reikalauti atlyginimo, kad duotų dirks-niams gydyti. Yra ir paliu-dymas, jog atvežimas nelai-ku gydytojo pakenkė. Pa-žiūrėsime, kas iš to išeis.

Seniau pasamdymui mo-kyklos sargo buvo skiriama nuo valsčiaus pinigai. Šiais gi metais "žem. virš." išga-lyvo, kad reikia sudėti pini-gai skiriami valsčiaus ir mo-kyklos sargam ir pasamdyti vieną sargą. Dabar "vals-čiaus vyresnybė" pasisamdė moterškę, kuri pildo ir tar-naitės, ir virėjos prieder-mes. Bet kaip su patarnavi-mu mokykla bus, tai Dievas žino. Algos valsčiaus rašti-nės ir mokyklos sargui 144 rub. Sargas vienas, kadangi raštinė ir mokykla viename name. Bet turiu pabriežti, kad sargas mokyklą mažai tedirba, kadangi reikia dirb-ti raštinėje, kame atlieka vi-sus ir juodus darbus.

Kaunas. Šiemet bugalte-rijos kursas užbaigė 8 asme-nis: Martinavičaitė Juzė, Šniupytė Anelė, Čekanauskytė Antanina, Meškauskaitė Ona, Šaulys Kazimieras, Da-nišauskis Zenonas, Šalčius Povilas, Ambrozaitis Kazi-mieras.

Dabar priimama naujos mokinės ir nauji mokiniai. Vietos dar yra. Kas nori įsto-ti kursuosna privalo pasisku-binti paduoti apie tai prašy-mą kursų užveidėtojais šiuo adresu: Kovna, Novaja uli-ca, dom Millera.

Egzamenai naujai įstojan-tiems į "Saulės" bugalteri-jos kursas bus 16 rugpiučio m. (sen. kal.). Reikia mokėti gerai rusiškai, iš aritmeti-kos — paprastas ir dešimti-jas trupmenas. Reikalau-jama metrikai, mokyklos pa-ludijimas, jei kas turi, ir el-gimosi paliudijimas nuo kle-bono ar kito kokio rimto asmens. Programą ir kitas žinias suteikia kursų raš-tinė.

Šaukenai (Šiaulių apsk.). Pernai p. M. Gurskienės rū-pesčių ir lėšomis atidaryta miestelyje vaikams prieglan-da, kuri čia vidutiniškai gy-voja. Vedėja tos prieglan-dos yra Juozapa Tamulionytė, rūpestingai ir su didžiu

ra, kaip ji čia atvažiuo, o vaisiai jos darbavimosi jau matyti: vaikai iš prieglan-dos žymiai skiriasi nuo kitų vaikų svarumu, padorumu ir mandagumu apsiėjime.

Subačius (Kuršo gub.). Čia žmonės rugius jau nu-piovė. Rugiai šiemet men-kesni, negu pernai. Vasaro-jas gan geras, ypač miežiai, žirniai, kad tik pavyktų ge-rai suimt nuo laukų. Lie-taus seniai nėra: giedra ir karštis. Daugelyj vietų ser-ga gyvuliai ir gaišta, o ypač kiaulės.

Kupiškis (Ukmergės ap.). Apie Kupiškį daugelis kaimų dalinasi į vienkiemius. Pagirtinas tai daiktas, bet negera tai, kad kol nepers-kečia žemių, pūdymas stovi neapdirbtas. Matininkas gi daugelyj kaimų atvažiuoja (kaip išpuola pačiliui) per pačią rugių sėją, arba kad kiek ir anksčiau; taip kad žemė pasidalinus reikia dar apdirbti, ir tik paskiau sėti javai. Vėlai sėti rugiai ar kviečiai mažesnį duoda vai-sių. Ar negeriau butų, kad kiekvienas apdirbinėtų savo ruožą, tai pasidalinus tuo-jau būt galima sėti.

Kižiai (Marijam. ap.). Jaunimo šventės ir pasi-linksminimai. Kam teko pas-taruojū laiku važiuoti per Kižių kaimą — galėjo paste-bėti pačiame vidukaimyje ant kryžkelės dailiai aptver-tą mažytį daržiuoką, o jame stovintį gražų ažuolinį kry-žių. — Tai Kižių "jaunimo kryžius". — Matai čionai jaunimas kur-kas išmintin-gnis už kitus; užuot pra-gėrus ir visokiems niekams praleidus savo uždirbtus pi-nigus — ėmė susimetė po ke-lėtą grašių ir pasistatė šį kryžių. Miela buvo žiūrėti, kaip jaunieji triūsėsi prie-to sumanymo: vieni surado reikalingo medžio, kiti pi-nigų, merginos gi prisirinko gražių gėlelių ir pripynusios vainikų išpuosė savo naująjį kryžių. Kada visas darbas buvo atlikta — nutarė jau-nieji savo kryžių iškilmin-gai pašventi. Tam tikslui už-sikvietė iš Marijampolės ku-ni-ga, kuris atlikęs pašventi-mo ceremonijas, susirinku-siems jauniems ir jų tė-vams keliais žodžiais išdėst: visą kryžiaus reikšmę katali-ko gyvenime. Ypač gi ra-gino jaunuosius, kad drūčiai laikytųsi to kryžiaus, nes jis viens tik esąs tikras kelias laimėn ir atspirtis nelaimė-se. Po to buvo nuimta foto-grafija ir visi dalyvavusieji prie pašventimo dideliu bū-riū nuėjo į Žukauskų namą, kur laukė jų gražus pavai-šinimas ir žaislai. Nors vai-šėse jokių svaiginančių gė-ralų nebuvo vartojama, te-čiaus visiems buvo labai

tautiškus šokius, pajuoka-vė... Net miela! Vai, kad visas mūsų jaunimėlis iš-mokytų taip gražiai linksmin-ties! Duok Dieve tai greičiau sulaukti, o mūsų žemelei Lietuvai vėl atsiras daug-daug naujų mižinių, kurie ves į laimę ir gerovę!

Sedūnai (Boguslaviškio par., Vilniaus ap.) Liepos 19 d. apie 8 valandą r. ištiko didelis gaisras. Sudėgė 8 gy-venamosios trobos, 5 kluo-nai ir 5 tvartai. Nuostolis di-delis dėlto, kad jau buvo su-vežtas sienas ir baigiami vė-ti rugiai, taip kad pusė so-džiaus liko be pastogės, be pašaro ir be duonos. Ugnelė, sako, kilusi dėl vieno namų skylėto kamino.

Garleva (Marijampolės ap.). Birželio 30 d. valsčiaus sueiga nutarė pirkti savo na-ma raštinei už 4 tūkstančius rub. Nutarta paskirti pa-baudos 5 rublius tam, kuris priims tarną pabėgusį nuo kito. Pranešta buvo sueigai, kad reiks mokėti ligonbu-čiams už ligonius po 5—7 kapeikas nuo margo ir po 2 kap. nuo margo pridėti už "stoiką", nes gelžkelis da-bar atsisakė tiek mokėti, kiek pirmiau mokėjo. — Tą mokesį patvirtino viršini-nkas. Dabar garlieviams reiks mokėti valsčiaus mo-kesių po 29 kap. nuo margo.

Šį pavasarį įsteigė Garle-voje žydai skolinamai-ta-pomąją kasą. Ar bus priima-mi krikščionis — nesužinota.

Administracijos išakya stiprovių apyruobėje panai-kinti visus karvelius (pa-prastuosius). "Žiburio" draugija nu-tarė atidengti "Blaivybės" skyrių.

Radziškių (Mockavos val., Suvalkų ap.). 23 liepos naktį buvo bausis griauti-nis, kuris sudėgino vieno ne-turtingo ukininko pirkele. Vargšas su savo šeimynėle vos pats išėjo gyvas ir tik laimė, kad pamatė gelžkelio sargas: jau stogas buvo nu-kritęs, o nelaimingieji žmo-nelės dar tebemiegojo.

Marcinkonis (Trakų ap.). Šią vasarą šitam kampely lietaus nebuvo visą liepos mėnesį, viskas išdžiūvo, nu-vyto. Kur laukai kiek že-mesni, tai dar pusė bėdos, bet kaip Marcinkonyse tai visai bloga. Apskritai, Mar-cinkonių laukai ne kaip iš-rodė, auga beveik vieni ru-giai, vasarojaus sėja daug mažiau, negu kur kitur. Kiek vieną naujai atvažiuosį pir-miausiai nustebina smiltynų didumas. Didžiausi žemės plotai, vos akims apregiami, guli užkloti geltonu smėliu. Nenoroms ateina klausimas, iš ko čia žmonės gyvena, kuo jie minta. Žiūri — rugeliai

bernios vietose, rugius piau na vienos moteris ir piau tuvais, vos gali jais sugaudyti retus rugius; dalgi šiame darbe žmonės nežino, kalba apie jų nenaudingumą visokiems niekui. Reikėtų jiems greičiausiai pamesti tuos prietarus. Žemės ukininkai turi daug, nuo 100 iki 200 su viršum dešimtinų. Kad ta žemė būtų gera, tai jie būtų stačiai dvarininkai. Bet dabar reikia dar prie tiek žemės ieškoti pašalinių uždarbių. Parduoda vuogas, grybus, kurių čia miškuose labai daug yra. Jaunuomenė gi daugiausia važiuoja į Ameriką. Tik jie turbūt ne taip, kaip iškirt lietuviai praleidžia savo kruvinai uždirbtą skatiką karčemosė. Ne, jie parvažiavę namo išstato bent puikus rūmus. Važiuoji ir matai — gyvenamosios trobos didelės, su kaminais, dengtos skindeliais ir dideliais langais. Daugumas jų statyta tai amerikiečių pinigais. Beto, tie amerikiečiai nesigali savo pinigų ir bažnyčios išlaikymui; didesnę dalį parapijos reikalų aprūpina vis amerikiečiai.

Punskas (Suvalkų gub.). 10 rugpiūčio Valinčių kaime sudegė Vincento Vaznelio visos trobos, tikai pirklia vos apginta.

Punsko parapijoje nuo šio pavasario jau trečia tokia auka, Vaiponioje, Vaitakiemyje ir dabar Valinčiuose, o vis ugnelės pradžia nuo kluonų. Žmonės prijaudami tą nelaimę, kuri nesigėdi die nos šviesoje atėjus naikinti jų turtus — supykę pradėjo keikti tabaką sakdami, kad toji giltinė nei iš žemės neddygtų! Taigi keikimas tebūklų nepadarys, bet būtų geriau, kad patys tėvai su savo vaikeliais padarę blai vybės apžadą niekad ir nerūkytų nors tarp šiaudų.

“Šalt.”

Valdžios. Nuo 1 rugsėjo atidaroma Kėdainiuose ir Vieksniuose keturklesės miesto mokyklos.

Lietuvių Draugijos. Pranešta Kauno gubernatoriui apie atidarymą “Blai vybės” skyriaus Šiauliuose.

Kaune ant Neries kranto netoli seminarijos bažnyčios stovi baigiantieji irti murai senovės Kauno tvirtumos, pastatyti dar keturioliktame amžiuje, kryžiuočių arkunigaikščio Vytauto, nežinia. Šimet miestas pasirūpino bent kiek aptaisyti ir sulai kyti griuvimą tų senovės mūrų ir paskyrė tam tikslui 400 rublių. Senovės pili mų vieta bent kiek apdailinta, bet daug dar reikia padaryti, kad apsaugoti nuo pragaišimo tą brangi senovės paminklą.

Lapkričio 29 d. š. m. Kauno apskričio teisme paskirta licitacijai Vieras Vieriovkinos dvarai Apnariai — Šuneliškiai, Kauno apskrityje. Iš viso žemės yra 580 dešimtinų, banko skolos 35, 100 rbl.

Gruodžio 6 d. tame pat teisme bus parduodama žemė grapienės M. O'Rourk, dvaruose “Klinėikas”, “Botkrityje”. Žemės 400 dešimtinų. Banko skolos 10.000 rb. Bus licituojamos triobos ir gyvuliai.

Vilnius. Prie šv. Jokubo ligonbučio Vilniuje priimamos mokinės, norinčios palikti akušerėmis. 1) Į moks

parašytus, reikia paduoti šv. Jokubo ligonbučio vyresniojo gydytojo adresu lig rugsėjo 15 dienai, pridodant: a) gimimo metriką, b) pasportą, c) paliudijimą apie raupliū idiegimą, d) paliudijimą nuo policijos ir teismo apie ištikimybę, e) dvi fotografijas, g) sutikimą savo tėvų arba vyro, i) mokyklos paliudijimą. 3) Tos, ką nėra mokyklos baigusios, ek zaminuojamos iš šių dalykų: a) reikia mokėti gerai rusiškai skaityti, b) papasakoti, kas perskaityta, c) rašyti diktantą be klaidų, d) mokėti rusų gramatikos etimologiją, e) mokėti aritmetikos veikimus su trupmenomis. 4) Mokestis už mokslą — 50 rublių metams, imokamos po 25 rublius. Mokslas tęsiasi 2 metus. Mokinės į mokslą ateina. Daugiau žinių suteikia pati mokykla arba daktaras J. Bagdonavičius, Vilenskaja 25, Vilniuje.

Vilnius. Trijuose Vilniaus gubernijos pavietuose ėmė labai sirgti kiaulės džuma. Daugybė gyvulių krito. Liga labai plėčiiasi. Nuostoliai labai dideli.

Kronis (Vilniaus gub.). Musų parapijoje kyla dainų mylėjimas. Susidarė beveik kiekviename kaime dainininkų būriai, kurie padainuoja įvairias tautiškas dainas. Piemenis net meta savo parastą po laukus rėksmą ir dainuoja gražias lietuviškas dainas. Žmonės rupinasi apsišvietimu. Kiekviename kaime gali rasti lietuvišką laikraštį. Jaunimas mokina si skaityti ir rašyti. Be to visi rupinasi blai viai elgties ir dorai gyventi. Per tai musų kamps maloniai išrodo.

Žeimelis (Pan. pav.). Ukininkai, išėję į vienasėdijas, negali atsigerėti: ir laukai likę didesni ir daugiau visoko priaugę. Pagerėjus ir gyvulių veislė: tos pačios karvės, kurios ganant sodžiu je pieno davusios visai mažai, dabar rišamos ant dobi lų pasitaisiusios ir pieno duoda daug daugiau.

Ukmergė. Išdegė apie Lukinę 160 dešimtinų jauno miško. Ne tikai šakos apde gė, bet užsidegus torpi, ėmė degti ir šaknis, medžiai suvirsta ir toliau dega.

Šėta (Ukm. ap.). Šio pavasario pradžioje vietinio klebono kun. Šurnos ir ap tikioriaus p. Eidrigėvičiaus triusu pas mus tapo įkurta moteriškų rubų kirpimo ir siuvimo mergaičių mokykla su amato profesoriaus p. Levansko, kurio Vilniaus ir Kauno gub. yra įsteigta tokių apie 100 mokyklų. Visoje toje mokykloje gali mo kinties 20 panaičių; jų vedėja lietuvė. Mokslas visoms lietuvaitėms suteikiamas labai patogiomis sąlygomis.

Radviliškis (Šiaulių ap.). Per Škaplierinės atlaidus teko apsilankyti Radviliškij. Tautiško atgijimo visai čia reika žymė, ant sankrovų tenai tematysi lietuviškas iškabas. Užsukau vartotojų draugijos krautu kais; namai mūro prie-pat rinkos, viduje prikrauta reikalingiausiųjų ukininkui dalykų. Tariau — krautuvė nemaža, turi but gerai sekasi prekyba.

Iš šalies žmogelis atsakė, pirmiausia ne kaip ėjęsi, dabar gi prie šio vedėjo, sekasi gerai. Na, ir vedėjas p.

vis, bytik žmonės mokėtų palaikyti draugijos krautu vė.

Bažnytelė medinė, rupan tainai puošiama iš oro ir iš vidaus, klebono kun. Sarapo. Gyvuoja čia ir “Blai vybės” skyrius, bet plačiai dar matyti žydi ir girtuoklystė. Laukiama geresnių laikų.

Šimkaičiai (Resen. aps.). Čionai statoma į vietą senosios vienklės mokyklos dviklės mokykla, į kurią galės sutilpti apie 80 vaikų ir mergaičių. Aplinkiniuose miškuose priviso labai daug gadinančių miškų “drugių”; sako, buk musų miškuos atsiradę iš Prūsų; jie nuėdė spiglius eglis, kurios ir nudžiusta; nudžiuvusius miškus padalina į dalis, girdėjau, neužilgo busių pardavojami miškai, reiktų musikiems žmonėms susispiesti į kuopas; jeigu vienas negali nupirkti didesnės dalies miško, kad nenupirktų visų miškų žydai, — kaip ir atsitiko pernai.

Šimkaičių apylinkėje šil ta ir laukiama lietaus; javai vidutiniai, tik šieno mažiau, kaip kitais metais budavo.

Tauragė (Res. pav.). Žmonės sako: “Dievas ne smar kus, bet nemarkus”. Ta tiesa pildosi ant kiekvieno žing snio. Man esant klebonu Pa gramantėje, viename sodžiuje gyveno žinomas paleistuvis ir girtuoklis, kurs paskui pateko į kalėjimą. Neseniai paleistas iš kalėjimo pristojto prie žydų už agentą su buriu panašių peš tukų atmušti amerikantus nuo kito žydo, vežančio juos dizižanu į Tauragę. Ant ša šiejaus girojė netoli Tauragės kilo mušis. Važiuojan tieji pergalėjo užpuolančius, šie turėjo bėgti. Kurie buvo blai vesni, pabėgo, bet pats agentas buvo labai įkaušęs ir neišnešė savo kailio. Už mušė jį, padėjo į jo briką ir parvežė Tauragėn į policiją. Bažnyčia atsiskė jį krikščioniškai palaidoti.

Tauragė (Res. pav.). Pa gal apgarsinimą laikraščiuose atvažiuo iš Vilniaus. Tau ragėn advokatas Teofilis Kovalskis. Kovalskis moka lietuviškai. Akių gydytojas Pavlavičius, matydamas, kad daugybė žmonių serga akimis, nuvažiavęs Peterburgan išsirupino, kad iš Peterburgo atvažiuotų akimis gydyti gydytojų komisija. Ir tikrai atvažiuo tris moteris gydytojos. Per du mėnesius priėmė arti penkių tukstančių ligonių, padoratų didelių ir mažų akių operacijų apie 300. Gydėsi visulabiausiai suvargę žmonės rankpelniai, tečiau gydytojos visados buvo malonios, švelnios. Pavlavičius neturintiems maisto kiek galėdamas padėjo. Tauragės parapija šventadieniais sumesdavo po keletą rublių. Gydytojai išvažiuo atgal 19 liepos. Ligoniai išreiškia padėką Pavlavičiui ir čia buvusiosioms gydytojoms.

Girdžiai (Res. ap.). Musų ukininkai dejuoja, jog kasmetai čionai brangsta miš kais. Žydai perkupčiai juos superka ir gabena į Prūsus. Per tai žmonės negauna sau reikalingos medegos. Jei kada ir atsitinka nupirkti pas žydą rąstų ar ko kito, tai prisieina labai brangiai mokėti. Šimet didelę miškų daugybę suvežė ant Mitu vos kranto. Pavasarį tą vi

tų miškų gabenti į Prūsus. Kai kurie net bandė tą medegą degti, kad nors tokiu budu priversti žydus pigiau pardavinėti savo miškus vietiniams gyventojams. Girdžiuos smuklių savininkai iš tos miško prekybos labai džiaugiasi, nes tų miškų dar bininkai ir vežėjai, iš vietinių ukininkų nusamdyti, gerą savo uždarbių dalį prageria tose smkulėse “besišildydami” kad ir kaitriose dienosė.

Visoje musų apylinkėje nuo kaitros baigia džiuti upeliai ir vandens versmės. Šulnyse jau seniai vandens nėra. Rugiai ir vasarojai pas mus užderėjo neblogai, tik su pašarais žmonėms labai sunku. Gyvuliai dabar jau pusbadį kenčia; žolė pievose ir ganyklose išdeginta.

Kretinga (Telšių pav.). Vabalai labai sunaikino gra po Tiškevičiaus miškus apie Kretingą, Kartėną ir Palangą.

“Vien.”

Naujas laikraštis. Vilniuje nuo rugpiūčio 15 d. pradės eiti lenkų kalboje naujas laikraštis: “Savaitės Naujienos”. Laikraštis žada plačiai paliesti gyventojų reikalus.

Karščiai. Paskutinėmis dienomis karščiai Vilniuje pakilo ligi 38 laips. R. ant saulės. Medžių lapai išdžiuvę ir puola ant žemės. Kaimo žmonės skundžiasi, ant be galinių karščių.

Naujokų ėmimas 1911 metais. Karo ministeris įdavė liepos 24 d. senatui naujokų apskričių.

Sulig to sąrašo, Vilniaus gub. šiemet paims 7.009 žm.

Ukmergė. Iš priežasties didelių karščių tankiai dega girios, kurias užkuria patys žmonės per savo neatargumą. Vietomis išdegė dideli girios plotas.

Dubos (Panevėžio vals.). Šitas sodžius — akalica susideda iš 10 kiemų; 9 pilnų ukininkų ir 1 pentkadaliu. Žemė išėina pailgu penkai kampiu. Laukai vidutiniško derlingumo, tik dirvugalės slėnokai išėina. Pievos ir ganyklos tai menkos, nes jose pilna klampių balų; be to ganyklos eglėnu užleistos. Pernai dubučiai jau buvo besutarę griovį kasti per vieną balą, Žagieniu vadina mą, tik dėl 2 ukininkų nesutikimo sumanymas neįvyko. Per Žagienį toliau nuo Dubos į Panevėžį jau yra kasamas griovys grovo Keizerlingo ir Pažagienių sodžiaus. Žagienis upeliuko pavidale prie-pat Panevėžio įeina į Nevėžį. Tokiu budu, Dubos iškasus kanalą, vanduo galėtų nusekti, o nuo to pasitaisytu pievos, ganyklos ir laukai. Tariamasi vienasėdžiais skirstytis, tik sėnesnieji ukininkai bijos permainų ir pasilieka neper kalbami. Ukininkavime pas tebiamos atmainos: ant pudymo sėja vikius, dobilus, ganyklas arija, įvesti plugai, kuliamos mašinos ir t.t. Už varsto nuo Dubų yra sodžius Uoksai. Jame yra 17 grčių. Pilnų ukininkų, rodos 2 tėra, daugiau visi išsidalinę, pusėžemiai, trečdaliai, ketvirtadaliai ir t.t. Čia tebeukininkaujama senoviškai, jokių permainų nedaroma buvo ligšioliai.

Dabar, girdėtis ir vokiečių dalis, stambesnieji ukininkai nori išsikelti viensėbutų išėjus į “kolonijas”, nes jų žemė išėina trijuose smutuose: laukai sau, ganyklos sau, pievos irgi skyrium. Ganyklos už varsto, reikia gyvulius gyti į svetimą žemę, už perginimą mokėti kasmet 10 r. Pievos Uoksams da neparankiau, nes randasi už 5 varstų. Tai gi, pagalvokite, Uoksiečiai, kaip greičiau vienasėdžiais išsikirstyti.

Kruonis (Trakų pav.). Skirstimosi vienasėdžiuosna. Musų apylinkė subruzdoskiirstytis vienasėdžiuosna. Liko išmatuota Gintališkių kaimas, o dabar buvo atva

bernatoriaus atsakymas — matuoti ar ne. Matai — tenai nori išsikirstyti mažuma, kiti gi — dauguma — neori. Dabar parėjo komisi jos prisakymas važiuoti Antakalnin; tenai sudegė 36 ukininkai. Darbuojasi keturi matininkai. Rengiasi ir Dabintos, Narkunų, Dijo kiškio sodžiai, bet šiais metais vargai pasiseks, nesu spės išmatuoti.

Kruonis (Trakų pav.). Musų parapijoje atvėrė “Blai vybės” skyrių. Narių yra arti 200 žmonių, susirinkimai daromi kas mėnuo, bet naudos mažą. Daugelis vėl pradeda gerti po senobė. Nežinia kokiems tikslams pinigai renkami. Reikalinga būtų išrašyti laikraščius. Išrašytas vienas “Spindulys”, daugiau nieko nėra. Visą tvarką veda vietinis kunigas.

Šimoniš (Ukmerg. pav.). Dėlei didelės kaitros, Šimonių parapijoje pasklydo daugelis pasiutusių šunų, ir jau kelis žmones apriejo. Ir apriejimai nenuėina gerai, nes žmonės tikėdami burtams, kreipiasi prie bobų — burtininkų, o ne prie tikro daktaro. Ir kas gi? Burtai, ši žmogus, nieko negelbsti ir ligoniai pasiunta. O mes visgi tikime burtams.

Bubeliai (Naum. pav.). Liepos ketvirtą dieną aplankė Bubelių kaime valsčiaus vyresnybė An. Lokį ir padarė kratą. Jieškojo A. L. tarnaitės. Matai, ji buvo neseniai pristojusi ir pirma to tarnavo pas J. Tenai dėlei nepakenčiamų sąlygų turėjo pabėgti. Padavė ją teisman. Teismas išteisino. Minėta gi vyresnybė sustatė protokolą, kad A. L. neišdavęs tarnaitės. Bet kaip galėjo išduoti, kad ji senai išėjusi?

Pakuonis (Mariam. pav.). Du jaunu vyrų A. L. ir J. K. buvo apsiėmę (gruodžio mėn.) pavėžėti jauną merginą iš Garlevos į Pakuonį. Buvo naktis. Važiuodami su manė apdraskyti merginą, bet toji buvo stipri ir nepasidavė. Tada tie apiplėšė dra bužius, laikrodį, pinigus, nustumė nuo rogių. Mergina pasiskundė Prienų policijai. Abudu suėmė ir patubdė Kalvarijos kalėjiman, bet vienas J. K. pabėgo iš kalėjimo Aleksote. Neseniai A. L. buvo teisiamas ir nuteisė trims metams kalėjimo.

Lestnistvos val. (Naum. pav.). Liepos 4 d. buvo valsčiaus sueiga. Tarp ko kito nutarta įsteigti Meištu kaimo smuklę (traktierių). Tai busią labai gerai pakelium iš Naumiesčio ir taipogi laike pamaldų užsukti sušilti. Dabar tikras vargas nei pasigėnti tinkamai nėra kur: Naumiestyje šventomis dienomis priešakinės durys uždarytos nesmagu įeiti: susipurvini eidamas per kiemą, virtuvėn gi drovu “mandresniam” žmogui lysti. Visi esame dėkingi dvarininkui Pilipavičiui, kad jis pasiulė ir sutiko duoti butą savo namuose. Visiems patogumas: žmonelėms skystimėlio galvas svaiginti, dvarininkui pinigėlių. O kad kitas pragers ir paskutinius marškinius — tai miestiečiams negalvoj dabar.

Kareivis.

ATHOL, MASS.

Rugpiūčio 26 d. užbaigė gyvenimo dienas gyvavusi čia keturis mėnesius vienatinė lietuviška mėsos par duotuvė. Jos mirties buvo tris priežastys: 1, nesupratimas verteivybės pamatų; 2, iš kunigų tik kun. Milukas neteisingas darbininkas; 3, jos valdytojas, p. J. Taunio, bedieviškumas. Trečioji priežastis buvo visų svarbiausia, nes p. T. savo ilgą barzdą ir liberališkai-socialistiškoms įdėjoms nubaidė pirkėjus, kurie buvo beveik visi katalikai. Todėl paskendusi skoloje par duotuvė ir turėjo bankrutuoti, pražudant ir ištikimū “draugų”

Worcester, Mass.

Rugpiūčio 18 d. iš Prūsų Lietuvos svečias, p. Jonas Vanagaitis sakė prakalbą. Jo tikslas supažindinti Amerikos lietuvius su Prūsijos lietuvių ir gauti prenumeratorių savo leidžiamam laikraščiui “Byrutei”. — Kalbėjo rimtai apie tai, kaip Prūsijos lietuvių gali veikiai išnykti galutinai, jei jų niekas nekels iš tautiško miego. Vokiečiai stropiai darbuojas, kad tik greičiau ištautins lietuvius, dėlto tai naikina ir mokyklose ir maldnamiuose lietuvišką kalbą. Į kovą su germanizacija stojo “Byrutė”, kurią amerikiečiai lietuvių bent prenumerata privalo paturėti.

Nors diena buvo lynta, bet susirinko diktokas žmonių burys, ir nesigalėjo susirinkę, nes daug ko pasimokino nuo rimto kalbėtojo. Klausytojams prakalba labai patiko; jie užsilaukė didžiausios ramybės.

Jurgis.

PLYMOUTH, PA.

Rugpiūčio 20 d. atsiliko iš kilmė šv. Kazimiero bažnyčioje pirmosios šv. Komunijos mažų vaikų. Vaikų priėmimo prie pirmosios šv. Komunijos didelis burys. Malonu matyti jaunoji karta, kuri buvo taip skaitlinga ir gražiai priuosta prie šv. tikėjimo tiesų. Gerbiamas kun. A. Šaulinskas, laike šv. Mišų pasakė gražų pamokslą vaikams.

Plymouth'o lietuvių neprasėjau užsilauko, kaip kituose miestuose, bet nevisi, vieni, nors prastai dirba, dorai ir protingai gyvenimą veda; kiti esą atskiri nuo šv. bažnyčios ir tikėjimo. Po pėdžių visą laiką geria, kordomis lošia, iki visus pinigų prapiškina.

Ignukas.

LAWRENCE, MASS.

Rugpiūčio 22 ir 23 d. buvo blaivininkų seimas. Buvo 13 delegatų (6 iš Bostono, 5 vietiniai, ir po vieną iš Northampton ir Manchester). Iš kunigų tik kun. Milukas tedalyvavo. Tuomet Lawrence buvo ir daugiau lietuvių kunigų, bet kai kurie visai nei nepasirodė seime. Rugpiūčio 22 d. buvo mišparai su palaiminimu Švė. Sakramento. Mišparus laikė kun. J. J. Jakaitis iš Clinton. Pamokslą sakė kun. A. Milukas iš Philadelphia, sveikindamas blaivininkus, dėkodamas klebonui už pa

ne tiek jau skrupulatais buti, kad tik nieko svaiginančio negerti, kiek buti blaivais darbuose ir kalboje; prie tosios blaivybės pažadinimų, užbaigta pamokslas. Po mišparų buvo pažnyčioje procesija su švenčiausiu Sakramentu. Mišparų klausė ir procesijoj dalyvavo vietinių vyrų ir moteriu draugijų dar ir miesto majoras ir senatorius D. E. Hailey. Draugijos Švč. Jėzaus Vardo, Aušros Vartų, Šv. Onos ir šv. Elzbietos procesijoj pasirodė labai gražiai.

Rugpjūčio 22 d. miesto salėje buvo prakalbos. Pirmu kalbėtoju buvo patsai miesto majoras, Dr. J. T. Cahill. Jisai iškalbingoj kalboj pasakė:

„Malonu man, kad galiu jus priimti šitame mieste. Ašai esu užinteresuotas jusų kova, nes ašai esu visiškai abstinentas, (plojimai delnų) ir su Dievo pagalba visados busiu, kol gyvastis bus manyje. Aš nuolatos darbuosiuosi dėl blaivybės naudos.

„Aš jus užtikrinu, kad lietuvis nėra svetimu šitiems krantams. Pirm negu ašai ar jus buvote užgimę, pirm negu musų tėvai buvo užgimę, Kosčiūška buvo atsidavęs kovai už Amerikos liuosybę! Aš noriu jus i tikinti, kad aš esu su jums jusų troškimuose. Jūs stengiatės užlaikyti šeimynas ir iškelti gvyvybės vėluoką tarp visų žmonių. Jusų įrankiais yra teisybė ir blaivybė“.

Majoro kilni kalba buvo priimta ilgais delnų plojimai. Majoro vakaro vedėju perstatė p. F. Juškevičių, vietinės blaivininkų kuopos pirmsėdį, kuris triukšmingoj jausmingoj kalboj pasakė, kad kitoj pusėj Atlantiko yra Lietuva.

Kun. A. Milukas buvo trečiuoju kalbėtoju. Angliškai kalbėdamas rimtai, padėkojo majorui ir senatoriui ir kitiems susirinkusiems anglams už prisidėjimą prie iškilmės bei davimą gražaus pavyzdžio savo dalyvavimu pažnytinėse pamaldose. Pastebėjo ir tai, kad majoras viešai pripažino, kad lietuviai šiai šaliai svetimai. Lietuviškoje savo prakalbos dalyje kun. A. Milukas visai permainė toną: iš giliai rimto tono perėjo ant šposų, juokavimų, nes kaip jis pašiepiančiai išsireiškė: „pamokslų ir augštų kalbų net apie Atlantiko vilnis jau — esą — prisiklausėte“.

Kalbos stylių pritaikė prie lietuvių — amerikiečių tarmės, net su barbarizmais ir „gonais“. Kalboje ypač moteris ragino užlaikyti švariai namus ir duoti sveiką lietuvišką valgį (lietuviškus barščius ir kopustus), vyrams, užinot pusiau žalios mėsos, kad vyrai budami sotūs ir sveiki, nebėgiotų po karčiamas. Šitas mintis kol kalbėtojas išreiškė prikrėtė daug juokų ir publikai, žinoma, labai patiko. Delnų plojimo iš žmonių pusės buvo tiek ir tiek.

Iš kitų kalbėtojų pažymėtina p. J. Vanagaičio kalba. — J. Vanagaitis yra atvažiuavęs iš Lietuvos dalies, apie kurią mažiau žinome; jįjį vadinasi Mažoji Lietuva arba Prūsija. Daugumas musų vientaučių jau dingio musų tikėjimui ir tautai. Germanizacija su protestantizmu tik supa, tik liuliuoja prurį... Rodosi jau Prūsija pražutybėn skirta — Bet ne! Jau aušrinė ir prusams švintai!... Štai p.p. Storasta (Vydūnas), Vanagaitis su buriau jaunuomenės išėjusių dirvą arti aria... Pasišven timo pilnas garbus tautietis p. Vanagaitis prieš smarkų priešą spēkų įgauti nedvejoj kad ir okeaną perplaukti... Garbus tautietis štai su mumis. Jis šaukia, kad motinos savo kudiškams įkvėptų tautos balsą. Germanizuoja — esą — prusų lietuvius per neva lietuviškas „zeitungas“. Su laikraščiais per laikraščius kovoti — tai pasekmingiausias įrankis! Ir štai patrijotų būrelis paleidžia į šviesą rimtus, patrijotiško užsidegimo pilnus „Byrutės“ lapus... Bet ką viena „Byrutė“, pasirodanti tik tai kelis sykį į metus, galės, daug nuveikti prieš daug skaitlingesnes už save suvokietėjusias „lietuvių“ „zeitungas“. Žinojo tai mus atgyjančiosios Prūsijos vadai, bet jųjį skatikų tautos aukurui neužtenka. Bet esą — gi — jie mano, Lietuvos meile degančių tautiečių. „Byrutė“ lankysis bent sykį į savaitę! Jijė tautos meile kovos už tėvynę! Tautos-gi tikri sunys su pagarba tą kilnų darbą savo išgalėmis paturės!...

Ir nupiešė, garbus sveičias, germanizavimo paveikslą; per mokyklas, maldnamius, viešas istaigas, laikraštiją... Kaip vaikas bausmėmis, rykštėmis vokiškai kulturo jamas!... Kaip su ašaromis jisai turi išsižadėti savo brangios lietuviškos kalbos, bei tėvynės... Kaip kunigužiai vokiškai šventadieniais skelbia evangeliją bei psalmes intonuoją... Kaip viešai lietuviška kalba paniekinta... Aukų p. Vanagaitis nedrįso prašyti, susipratusių-gi duoti jam ant prusų reikalų nedaug atsirado. Pabaigoje kalbos pasiūlė užsiprenumeruoti „Byrutę“, tokiu būdu susipažįsį su prusų reikalais ir sušelpsią prusų tautiškąjį judėjimą. Atsirado burėlis žmonių, kurie suprato garbų kalbėtoją.

Vietinis klebonas, kun. A. Jusaitis, karštai parėmė p. Vanagaičio troškimus, tuomi pasirodydamas netik karštu astronomu (? Red.) bet ir didžiai gerbtinu tautiečiu. Uoliai jisai ragino užsirašyti tą prusų lietuvių žvaigždę — „Byrutę“.

Prisirinko daugiau, kaip 200. Vakaro programos buvo šitokios: 1, „Piemenėlių vakarinė daina“ — duetas ant piano; skambino p.p. M. ir J. Rakauskytės; 2, P. Lapelio kalba; 3, duetas: „Viltis“ — p.p. M. Želeniūtė ir J. Rakauskytė; 4, Monologas: „Ponaitis“ — A. Petraitis. Viska* išėjo gerai. Po to vaidinta komedija: „Byla dėl linų markos“. Su lošta gerai.

Mikas Stančikietis.

WILKES-BARRE, PA.

Pastaruoju laiku wilkesbarriečiai lietuviai turėjo laimę pamatyti daug įvairumų. Četvergo vakare, 31 d. rugpjūčio, čia apsilankė visiems jau žinomi sveičiai iš Lietuvos kun. Tumas ir kun. Olšauskis. Ant prakalbų žmonių prisirinko nemažas būrys, bet aukų, nors nesmagu tą pasakyti, sulginant su kitoms lietuvių kolonijoms, surinkta visai mažai, nes kaip teko patirti nuo parapijonų gauta vos apie \$60.00. Kodėl taip — sunku pasakyti. Nejaugi vietiniai lietuviai būtų paklausę taip karštai siulijamų „Keleivio-Kovos“ plačiai žinomų „gelbėjimo vaistų“. Prakalbas vedė vietinis lietuvis advokatas J. S. Lopatto; gerokai paaikšinęs saulinių tikslą, po savo kalbai perstatė kalbėti kun. Olšauskį, po to, kun. Tumą. Laikė kalbų buvo atsiradę tokių „smarkuolių“ kurie mėgino padaryti betvarke, bet viskas užsibaidė gražiai. Labai gaila, kad tokias naujienas reikia pranešti apie vietinius lietuvius, bet ką-gi daryti, kad taip buvo. Gal, vis-gi ir mes kada nors šitą išmoksime... 4 d. rugsėjo buvo pašventinimas vietinės lietuvių bažnyčios. Prieš pašventinimą buvo didelė paroda, kurioje dalyvavo daug lietuvių ir lenkų draugijų, kurios patiko ant stoties J. M. vyskupą Hoban'ą. Daug tą dieną priėmė dirmavonės krikštą. Vietiniams lietuviams ta diena pasiliks atminty kajo po didelę šventę. Tose iškilmingose apeigose dalyvavo ir sveičiai kun. J. Tumas ir kun. Olšauskis.

Tą pačią dieną vakare vietinis parapijos choras turėdąjį surengęs teatrą-koncertą palinksminimui sveičių. Su lošta veikalėlis „Katriutė“. Po teatru padainuota keletą lietuviškų dainelių, ir kaip kurios nusidavė gana puikiai, kurias padainavo vietinės parapijos ir Pittstono chorai.

Viskas nusisekė, abelnai imant, neblogiausiai.

J. Linelis.

Naujienos iš Amerikos.

Nedora musė.

Kaip yra pavojinga prisileisti prie savęs muses parodo kad ir šis atsitikimas: Louisianos valstijoje viena maža mergaitė staiga pajuto savo nosyje nepaprastą kutenimą. Prisdengusi skepe-taite mergaitė pradėjo čiiaudėti. Nusičiudėjus pamatė ant skepetaitės iš nosies išpuolusią musę. Po septynių dienų New Orleans'o gydytojas valydamas tos mergaitės nosį, rado 127 kirminus, kurie atsirado iš minėtos musės.

Waukegan, Ill.

Rugpjūčio 27 d. vaidino čia lietuviai studentai katalikai teatra. Vaidinimas at-

Žiaurus negras.

Lumberton, N. C. Nepažįstamas negras, įėjęs į namus Gray Tolar'o, turtingo medžių sankrovos saviniko, radęs Tolarį su šeimyna bemiegant su geležiniais įrankiais sudaužė Tolariumi galvą o jo moteries ko neužsmaugęs prasišalino. Tolar'ai nieko nežino, už ką juos negras taip žiauriai nubaudė. Tris negrai suimta bet niekas jų negali pripažinti, kad vienas iš jų tikrai tame būtų kaltas.

Jautė žemės drebėjimą.

Washington, N. C. Per du kartu čia jausta aiškus žemės drebėjimas. Namai smarkiai sukręsta ir žmonės buvo labai persigandę. Iš aplinkinių ir-gi pranešama apie buvusius žemės drebėjimus.

Šeši kalnakasiai užmušta.

Butte, Mont. — Besike liant į viršų Black Rock kasti-nė, prigulinėjomis Butte —Superior Co., 5 darbininkai likosi ant vietos užmušti, kuomet elevatorius, prikrautas geležinių sunkių drilių užkliuvo į sienas ir krito 1,400 pėdų žemyn; šeštas numirė vos nuvežtas ligonbutin.

Chicagos liaudis.

Nauja Chicagos adresu kninga paduoda, jog čia yra 2,500,000 (pustrečio milijono) gyventojų.

Kompanija kovoja su teisėju ir policija.

Des Moines, Iowa. — Čia išliko tramvajų tarnautojų straikas iš priešasties prasišalimo per kompaniją konduktoriaus B. J. Hiatt. Dalykas nuėjo teisman, kur teisėjas De Graff nutėisė kompaniją priimti atgal paleistą konduktorių, o straikieriams paliepė grįžti darban. Tokiuo teisėjo nutarimu buvo užganėdinti darbininkai, kadangi jie laimėjo tai, ko reikalavo, bet kompanija griežtai atsakė priimti paliuosuoatą konduktorių. Darbininkų pusę taip pat palaiko miesto majoras ir policijos viršininkas, o policistams buvo uždrausta užkabinti straikuojančius darbininkus.

Kas bus kandidatu į prezidentus?

Politikos žinovai dabar laužo galvas kas turės likti kandidatu į prezidentus 1912 metnose. Kaip žinoma Republikonų partija suskilo į dvi priešingas puses — radikalų ir konservatvų. Bet abelnai yra manoma, kad Republikon Tautiškoji Konvencija nominuos dabar jau esantį prezidentu W. H. Taftą. Demokratai ir-gi renkasi kandidata. Kas bus kandidatu nuo demokratų sunku pasakyti, bet vis da abėjojama, kad Bryanas gali likti, nors pastaruoju laiku jį norėta visai atšalinti nuo kandidaturos.

Nešė spintą, 2 mylias.

Didelės vėtros.

Charleston, S. C. Čia gauda žinios, kad mažiausia 30 žmonių pražuvo ant vandens nuo didelių vėtrų, kurios taip siaučia šitais pakraščiais Atlantiko. Vilnių padaryti nuostoliai siekia net į \$3,000,00. Vien šiame mieste padaryta nuostolių ant \$1,500,000.

Kun. Olšausko ir kun. Tumo kelionė po Ameriką.

Kauno „Saulės“ draugijos atstovai (kunigai J. Tumas ir K. Olšauskas), laimindami pabaigę savo atsilankymą Chicagoje ir aplinkinėse, per Grand Rapids ir Clevelandą atvyko į Pittsburgą rugpjūčio 21 d. Pakalbėję Pittsburge ir aplinkinėse atsisirado 26 d. Pittstone. Ant rytojaus kalbėjo Pittstone (bažnyčioje ir salėje), išten važinėjo po Forest City, Scranton'ą, Wilkes-Barre, Wanamie, Plymouth'ą, Kingstoną. Rugsėjo 4 d. dalyvavo pašventinime lietuvių bažnyčios Wilkes-Barre. Iš ten nusidangino į Schuylkill'o pavietą. Philadelphiaje bus nedėlioje 10 d. rugsėjo.

SAULININKŲ APYSKAITA.

Chicagoje surinktąsias aukas Lietuvių švietimo Draugijos „Saulės“ Mokytojų Kursų namams pastatyti skelbia Chicagos laikraščiai. Gerbiamąją „Draugo“ Redakciją prašome paskelbti bent žymesnes aukas, surinktas kitose lietuvių kolonijose Amerikoje.

1. Waukegan, Ill.

Klebonas M. Krušas 50 dol. Po 5 dol.: J. Staškevičius, A. Gedrimas, P. Bagdonas, J. Dackevičius, Z. Vizgirdienė ir B. Savokinas. Po 2 dol.: A. Sutkus, A. Kybartas, J. Šerpėtis, A. Rinkšelis, V. Biekauskas, S. Paulickas, J. Ašmus, J. Bačkis ir J. Aukštikalnis. \$1.50—J. Sadauskas. Išviso surinkta 200.51 dol.

2. Westville, Ill.

Klebonas Kazimieras Skripkus 100 dol., Ign. Šliažas 15. Po 5 dol.: A. Daugėla, Iz. Lukaševičius, J. Urbas, M. Gudavinas, T. Lukošius, B. Aponaitis, A. Aponaitis, P. Vaičiulaitė 4 dol. — P. Vargonas. Po 2 dol.: A. Ilginis, J. Uždavyns, K. Lengvinas, A. Girgždis, M. Bublinis, P. Kazeniauskas, J. Liekauskas, A. Poremskas, K. Lakacinskas, J. Deltuva, S. Mieliauskas, J. Mišeikis, M. Čelis, ir A. Mineika. 1.50 dol. — P. Čeknis. Išviso surinkta 309.00 dol.

3. Spring Valley, Ill.

Po 2 dol.: A. Pakutinskas, J. Kubilius, J. Vilkaitis, ir A. Vosylius. Išviso surinkta 74.10 dol.

4. Oglesby, Ill.

Po 5 dol.: K. Samuolaitis ir J. Butkus. 2.50 dol. — J. Gigas, 2 dol. — P. Jasaitis. Išviso surinkta 35.95 dol.

5. Grand Rapids, Mich.

Klebonas V. Matulaitis 50 dol., jo asistentas kun. Gerwickas 10. V. Grinius 4 dol. Po 5 dol.: V. Bankas, J. Kamantauskas, V. Stasevičius ir P. Petryla. Po 2 dol.: Iz. Jankauskas, S. Karosas, J. Sirtavičius ir J. Ranzaris

6. Cleveland, Ohio.

Klebonas Juozas Halaburda 25 dol. (ir salę pasamdė už tiek-pat). P. Jukevičius 5. Po 2 dol.: R. Šukys, J. Brazaitis, M. Sertaitis, P. Jucevičius, V. Jankevičius, A. Žolkevičius, P. Janušaitis ir M. Damukaitis. Po 1.50 dol.: O. Smalskiutė, K. Šliažaičia, K. Kantaras, P. Šiekys ir M. Savickienė. Išviso surinkta 208.34 dol.

7. Homestead, Pa.

Klebonas St. Čepanonis 100 dol., Šv. Antano Draugija 10 dol. Po 5 dol.: M. Gabrys, M. Liuleckiuotė, A. Baltušnikas ir 102 kuopa Sus. L. R. K. Amerikoje. Po 2 dol.: J. K., ?, V. Aleliūnas, Gužauskas, Bendoravičius, K. Balavičienė, A. Margevičius, M. Dimašienė, P. Skiparis, M. Kelmickaitė, A. Tumasonis, A. Balčikonis, B. Kininas, J. Sakalas, A. Žilis ir Liepuonis. Po 1.50 dol.: A. Skiparis ir J. Aučia. Išviso surinkta 267.12 dol.

8. Pittsburg, Pa. Šv. Kazimiero par.

Baltrus Vaišnoras 100, klebonas Jonas Sutkaitis 45 ir iš atliekamų bažnyčios sąskaitoje 10, P. Obiečunas 10. Po 5 dol.: J. Grajauskas, J. Tamavičius, Jozef Blinski, A. Sutkaitytė, P. Venclovas, Stravinskas ir P. Čerrienė. Po 3 dol.: V. Svaranavičius, A. Steponauskas ir J. Maskoliūnas. Po 2 dol.: Vasyliauskas, K. Stravinskas, V. Aleliūnas, P. Žvirblis, D. Knoch, Juška ir J. Mieliaučkaš. Išviso surinkta 296.05 dol.

9. Pittsburg, Pa. Šv. Vincento par.

Klebonas Jonas Vaišnoras 100, V. Kudirka 25, Al. Krasowski 25, B. Gailevičius 10, V. Kolski 5, Stal. 5, S. Viltrakis 3. Po 2 dol.: J. Šeputis, V. Balčeris, J. Sakalauskas, Iz. Balcerienė, A. Nausėdas ir V. Birgintas. Išviso surinkta 266.58 dol.

10. Donora, Pa.

Klebonas Jonas Misius 100 dol., J. Morkus 5, J. Klimavičius 2 ir A. Narbutas 2. Išviso surinkta 137 dol.

11. Allegheny, Pa.

P. Dargis 5, Urlakis 5. Po 2 dol.: K. Kukavičius, P. Kuosas ir P. Macėnas. Išviso surinkta 65.90 dol.

12. Pittston, Pa.

Klebonas Antanas Kappas 100 dol., M. Motiekaičiai 6 dol. Po 5 dol.: kun. A. Pavko, slavokas, J. Andriūšis ir A. Rukas. Po 2 dol.: M. Tulaba, J. Breivė, J. Kižis, T. Paukštys ir P. Saudarga. Išviso surinkta 258.25 dol.

13. Forest City, Pa.

Klebonas Adomas Lopatto 50 dol., Aug. Domašek 20. Po 5 dol.: M. Connaley, V. Tliktar ir J. Milašauskas, K. Obelienius 3 dol. Po 2 dol.: A. Petrauskas, V. Jančaitis, P. Sliktar, J. Petratis ir J. Kalesinskas. Išviso surinkta 137.75 dol.

Iš kitur.

Kun. Jurgutis iš Export, Pa. 25 dol.

Danielius Sargūnas iš Po-cattello, Ind. 10 d.

Visiems gerb. aukotojams tariame ačiu „Saulės“ Draugijos vardu jos delegatai:

Kun. K. Olšauskis,
Kun. Juozas Tumas,
Toliaus bus.

DRAUGAS

(THE FRIEND)

Katalikiškas laikraštis
Pasivestas Amerikos Lietuvių
Katalikų Reikalams.

— Organas S. L. R. K. A. —
Išleista iš Wilkes-Barre, Pa., kas
ketvirtadienis.

A. L. R. K. K. Sąjunga — Leidėjas

Kun. A. Kaupas — Redaktorius
U. Augulitė — Užveidėtoja.

Visas korespondencijas ir kito-
kus raštus reikia siųsti pas

Rev. A. Kaupas,
64 Church St.,
Pittston, Pa.

Visus pinigus, ar tai prenume-
ratas, ar tai už "džabaus" ar už
apgarsinimus ir t. t. reikia siųsti
tokiu adresu:

"DRAUGAS"

314 E. Market St.,
WILKES-BARRE, PA.

Ar bus tai spauzdinimas konsti-
tuocijos, ar plakatų, ar tikietų ar
kitokie į tai panašūs reikalai, rei-
kia visados kreiptis tuo pačiu
adresu:

"DRAUGAS"

314 E. Market St.,
WILKES-BARRE, PA.

Redakcija pasilieka sau teisę
taisyti, trumpinti arba atmesti vi-
sus prisiunčiamus raštus.

Laikas ir vieta raštų talpinimo
pridera nuo redakcijos.

Atmetėjai rankraščių nėra grą-
žinami redakcijos lėšomis.

Rašyti reikia tik ant vieno pus-
lapio, paliekant plačius tarpus
tarp eilučių. Popierius nėra ko ga-
lėdies, nes korespondentams ir
bendradarbiams rašant ant abie-
jų pusių, da-gi smulkiais raidė-
mis, redakcijai labai dažnai pri-
eina perrašinėti atsiųstus raštus.

Norint, kad raštas tilptų arti-
miausiam numeryje, rankraštis
reikia pristatyti spaustuvėn ne vė-
liau, kaip 9 valandą išryto antra-
dieryje (utarninke).

REDAKCIJOS PASTABOS.

Gerbiami "Saulės" atsto-
vai kai-kur išgirsta, laikyda-
mi prakalbas, šioki tokį prie-
šingą žodį iš publikos. Tai
vaisiai šmeižimų, kuriuos so-
cijalistų organai yra paleidę
prieš kun. Tumą, ypač prieš
kun. Olšauską. Vienas tų
organų prisikabino prie kun.
Olš. už tai, kad buk jis nei-
leides O. Žemaitės į Kauno
Moterių Draugijos susirin-
kimą — todėl esąs mažne...
Faktas gi yra, jog kun. Olš. su
Moterių Draugija neturi nieko be-
ndro, susirinkime nedalyvavo
ir apie aną atsitikimą išgir-
do nuo pašalinių žmonių, da-
gi susirinkimui pasibaigus.
Išgirdo apie tai ir kiti, ku-
riems Moterių Draugija bu-
vo interesinga. Išgirdo apie
tai, žinoma, ir cicilikai. Prie-
žastis, dėlko Kauno moters
neįsileido p. Žemaitės į savo
susirinkimą buvo tokia, kad
p. Ž. dalyvavo sykį Moterių
susirinkime ir paskui jas
apšmeižė pirmėivių organe.
Tuomet susirinkimam neįleis-
ta daugiau svečių, pav. p.
Smetonaitės, tečiau nei vi-
nas cicilikas neskelbia, kad
ir tai buvę per kun. Olš. iš-
kišimą. Niekas negali pa-
liepti draugijai leisti į savo
posėdžius pašalinius žmones,
ypač tokius, kurie ją šmei-
žia. Niekas taip-pat negali
nei drausti jai daryti prie-
šingai. Už savo darbus atsa-
ko-pati draugija, ne kun.
Olšauskas. Tuo tarpu sveti-
mas darbas tapo prikištas
nekalta žmogui ir Moterių
Draugijos incidentu pasinau-
doti taip, kad pradėta atkal-
binėti nuo aukų "Saulės"

Mums duoda žinią kun. J.
Tumas ir kun. K. Olšauskas,
jog jie niekad nebuvo prisik-
žadėję daryti prakalbas laik-
raštinių suvažiavime, nei
nebuvo įgalioję nieko skelbti
apie tai laikraščiuose. Jie
taip-pat protestuoja prieš
įdėjimą jų vardų be jų žinios
ir pritarimo į programą, ku-
rį d-ras Jonas Šliupas buvo
atspaudzinęs prieš laikraš-
tinių suvažiavimą.

Girdėjome, jog prakalbo-
se, kurią laikraštiniškai lai-
kė pirmą dieną savo suva-
žiavimo Auditorium salėje,
visi kalbėtojai, pradėdant
nuo d-ro Šliupo, kartojo tik
tokius daiktus, kurie jiems
patiems ir jų klausytojams
yra seniai — seniai žinomi;
netik žinomi, bet ir nusibo-
dė. Nieko naujo, nieko nau-
jo! Statykis, kaip nori,
šaukk net susivažiavimus —
viskas po senovę. Kaip tai
rusinai sako: "vodu vari, vo-
da bude". Niekas nepila
šviežio vyno į senus mai-
šus!...

Kai kas gali spėti, jog laik-
raštinių suvažiavimo tiks-
las buvo ne pasimokyti, ne
pasiteirauti apie naujus kei-
sius laikraštijoje ir ne pasi-
taisyti iš senų klaidų, bet
tik pasirodyti su savo... se-
nais ragaišiais.

Seni ragaišiai gal patinka
seniems dirdams ir dar se-
nesnėms boboms — bet ne-
gali patikti šių dienų kartai.
Naujoji karta reikalauja
šviežio maisto. Todėl nėra
ko stebėtis, jog seni ragai-
šiai patinka vien tokiems se-
niams, kaip d-ras Jonas Šliu-
pas ir kitokie iš tos pačios
rūšies "veikėjai", jie tą seną
daiktą nenustoja kišti ki-
tiems, neatsižūrėdami į tai,
jog tokio maisto jaunesnieji
nenori.

Praeitame (39-me) "Drau-
go" numeryje buvo paminė-
ta apie Prano Siulelio nusiu-
nuodijimą Rocehster'yje, N.
Y. Žinutė buvo semta iš
"Lietuvos". Kiti laikraščiai
tą žinutę patvirtina. Tai-gi
pasipina proga paduoti pla-
tesnes žinias apie vyrų, ku-
rs ir sau ir kitiems yra
pridirbęs daug nesmagumų.

Prano Siulelio, tikrasis
vardas buvo ne Antanas, bet
Pranas Parsaitis. "Drau-
gas" susipažino su juo pir-
muose savo gyvenimo metu
se. A. Zabaras (taip anuo-
met Pr. Parsaitis vadino
save) rašinėjo į "Draugą"
korespondencijas, feljtonė-
lius ir mažus vertimėlius iš
lenkų kalbos. Galop aplink
kalėdas 1909 m. tapo par-
trauktas iš Chicago į Wil-
kes-Barre ir apėmė redakto-
rius padėjęs vietą prie
"Draugo". Gavo 50 dol. mė-
nesinės algos, tris kambarius
ant viršaus, šilumą ir šviesą
(gazinę) uždyką. Jo prie-
dermė buvo skaityti korek-
tūrą, atsakinėti į laiškus,
vesti sąskaitas ir užpildinėti
laikraštį bėgamomis žinio-
mis. Darbas buvo nesunkus,
o užmokestis atsakomas. Ne-
trukus Zabarą už kun. A.
Kaupo pinigus (gavo 90 pa-
skolos) atsitraukė iš Chiea-
go savo žmoną ir susipirko
rakandus (šiuos ant išmo-
kesčio). Rodosi, galėjo gy-
venti padoriai ir laimingai.
Bet kas kada matė, kad įsi-
vyravęs alkoholis pasitai-
sytu! Veikia uždirbtą al-
ga pradėjo eiti ne skolų iš-
mokėjimui, ne namų užlai-
kymui, bet... degtinei ir

už mėsa, smuklininkas —
kad nemokama už gėrimus,
"Draugas" — kad prieder-
mės neatliekamos atsako-
mai. Pagalios ir žmonės pra-
dėjo rugoti, kam "Draugas"
laiko tokį sub-redaktorių,
kursai temoka plovoti, gir-
tuokliauti ir apgaudinėti ge-
rus žmones. Nesmagu apie
tai rašyti, bet K. V-o žodžiai
"Tėvynėje" apie tuos daly-
kius verčia mus padaryti
truputį paaiškinimų. "Drau-
go" administracija neatsta-
tė Zabarą nuo darbo susyk,
be jokių persėgėjimų. Pir-
mučiausiai duota jam žinia,
kad nustotų gerti, paskui
bandyta mokėti algą ne jam
pačiam, bet jo moterei. Nie-
ko negėlbėjo, Skandalams
dauginantės ir viešam pasi-
piktinimui augant, reikėjo
p. subredaktorių prašalinti
nuo vietos. "Draugo" admi-
nistrorius, J. S. Lopatto,
davė kovo 1 d. 1910 m. jam
žinią, kad į dvi savaites pasi-
ieškotų sau kitoki darbą ir
išsikraustytų iš "Draugo"
namų. Vieton prisitaikyti
prie "Draugo" leidėjų noro,
Zabarą bandė juos teroriz-
uoti. Gal manė, kad ir Ame-
rikoje "giltiniečių" darbai
neš vaisių. Taigi pirmučiau-
siai, apreiškė, jog sumaišy-
sias dangų su žeme, jeigu
"Draugo" leidėjai jį išvary-
s iš namų. Bet kad niekas
kvalio gąždinimo nenusigan-
dė, apreiškė, jog neišsąs kol
jū žmona neišeisianti iš sun-
kių dienų (p. Parsaitienė
laukėsi tuomet kudikio).
Moteriškės tokiame stovyje
kiekvienas žmogus pasigaili.
Pasiūlė į "Draugo" lei-
dėjai. Pasiūlio jai kitą vietą
ir apsiėmė užmokėti randą
iki kol nepasveiks. Pasiūli-
jimas tapo atmetas, da-gi
pagrumota "giltiniečių" bu-
du: neisime, girdi, iš vietos
ir darysime jums peklą!...

Ir pradėta daryti peklą.
P. Zaboras degino tyčia ga-
visomis naktimis, leido be
reikalo vandenį ir darė kito-
kias pragaištis. Prisiėjo no-
romis-nenoromis užsukti ga-
žą ir vandenį. Tuo pačiu tar-
pu susirašinėjo su "Katali-
ko" leidėju, suvyliodamas
aną, buk žinąs daug paslap-
čių apie "Draugą" (Dr.)
jokių paslapčių neturėjo ir
neturi) ir S. L. R. K. A. Za-
baro purvini šmeižimai, til-
pusieji "Katalike", apipur-
vino tik "Kat-o" skiltis,
"Draugui" nieko blogo nepa-
darė. Pasveikus moteriškai,
buvusis "Dr." subredakto-
rius tapo išmestas ant gat-
vės. Tolesnė to desperato is-
torija mums nežinoma.

P. Parsaitis neprisipažin-
davo — bent šitų žodžių ra-
šytojui — kad prigulėjęs
prie žulikų draugijos, pasi-
vadinusios save "Giltinė",
nors sakėsi žinąs "Giltinės"
darbus. "Giltinės" vadu va-
dino kokį tai vyrą iš Kauno
gub., kurio pavardė praside-
danti nuo "M", bet jis gerai,
esą, jos neatsimenąs. Gi
gyva tiesa yra tokia, kad
Pranas Parsaitis ir Kaun-
kas buvo tikrais "Giltinės"
vadais. Faktas taip-pat yra,
kad Parsaitis su Kunicku nu-
šovė mirtin du nieko nekaltu
ukininku. Kunicką pakorė
Varšuvoje, o Parsaitis pats
sau galą pasidarė Ameriko-
je. Kunickas buvo nepilno
proto fanatikas, Parsaitis —
nepataisomas girtuoklis.
Abiejų pabaiga... gaili.

O kur daugiau "giltinie-
čių"? — Gi daugelis jų čia,

tuština svetimus kišeni-
us. Juos rasi cicilikų eilėse. Ki-
ti kenčia didelį vargą kator-
goje, tretį stena kalėjimuose.

Ar girdėjai, skaitytojai,
apie "Juodąją Ranką",
"Mafia", "Baltasias Kepu-
res" ir į tat panašias slap-
tingas draugijas? Jeigu apie
visas negirdėjai, tai tau
bent koks vaikas pasakys,
kas yra "Juodoji Ranka".
Sužinojęs, kas yra šitoji
draugija, lengvai suprasi,
kas buvo "Giltinė"...

Tuomet suprasi ir kas bu-
vo Pranas Parsaitis ir kas
yra tie visi, kurie su juo ėjo
išvien. "Draugui" gi gaila,
kad priglaudė busimą sava-
žudį, bandė pastatyti jį ant
kojų, o už tą viską gavo tik
apšmeižimus, kuriuos K.
V-as dar šiandien atsimėna.

Faktai ir Principai.

(Paimta iš "Draugijos").

Tąsa.

9) Priešingai — tokius
kunigus, kurie yra tikri len-
kai ar kurie lietuviškai siek
tiek moka, bet tos kalbos ne-
apkenčia ir yra atsidavę
pilnai lenkystei, — visur pa-
laikyti, augstyn stumti, ati-
duodant jiems vieniems ge-
resnias klebonijas, dekonij-
as, kanonijas, prelaturas,
seminarijų profesuras, ins-
pektoratus, rektoratus, o
ypatingai Lietuvos vyskupų
sostus. Nes nors pati katali-
kų Bažnyčia lenkų nei šil-
do nei šaldo, kaip persenu-
si įstaiga, bet ji turi vieną ge-
rą pusę, kad jos hierachija
pigiai duodas paversti lenki-
nimo įrankiu, ačiu geležinei
disciplinai, vardu kurios
popiežiaus paliepimo klauso-
visi vyskupai, o ką liepia
vyskupas, — pildo visi kle-
bonai ir kamendoriai. Taigi
turint dvasišką viršininką,
neapkenčiantį lietuvių kal-
bos, ar bent jai neprielankų,
puikiai galima juo pasinau-
doti lenkystės platinimui
Lietuvoje.

10) Toks lietuviams ne-
prielankus dvasiškas virši-
ninkas savaimi taps endekų
prietelis ir uolus jų sandar-
bininkas. Jis noriai klausys
jų patarimų ir nurodymų.
Užsispirs jie išmesti kokį lit-
vomaną iš parapijos, jis iš-
mes; paprašys duoti į semi-
narijos perdtinius kokį ku-
nigą-endeką, jis duos; pasi-
skųs, kad kur-nors provincij-
oje nėra lenkiškų pamokslų
ar giedojimų, jis tuojau į-
ves. Ir vis tai bus padaryta
dailiai, dievobaimingai, var-
dan bažnytinės disciplinos,
dėl didesnės Dievo garbės,
atsisaukiant į šv. Dvasią, ku-
ri vyskupų valdytojams yra
suteikusi iš dangaus tam tik-
rą valdžią etc. Tamsų lietu-
viai, nors ir nenoroms, turės
pasiduoti tiems parėdy-
mams, priimti tas lenkystės
naudai įvedamas reformas,
ir tokiuo budu Bažnyčia
taps įkinkyta į vienatinią iš
giningą lenkinimo darbą,
kaipo humilis panpolonizmi
ancilla, kas ir privalo buti,
nes, anot paties jezuito Mohl-
io, lenkystė — tai branduo-
lis, o katalikystė — tai tik
lukštas.

11) Šalip neprielankios
lietuviams dvasiškos vres-
nybės — reikia rupintis pa-
sigalinti kuodaugiausiai
lenkintojų-kunigų. Tam
tikslui geriausiai tinka gud-
rus lenkai-endekai ir kvaili

tuviškai, dėl gerumo, žino-
ma, panpolonizmo tikslams
yra geras, bet jis tetinka
vien parapijonims, kur jau
lietuvių maž beliko. Ten
gi, kur lietuviško gaivale
dar gana daug esama, ge-
riausia bus pasodinus kuni-
gus, geriausiai tinka lenkini-
mo darbai, kaip turintieji
žmonių užsitikėjimą: be to
jie nuima nuo endekų len-
kintojų visą atsakomybę,
pridėdami savo vardu vi-
są jų nešvarią kulturage-
rystę. Ačiu tokių kunigų po-
lonomaniškam veikimui, ne
vien dvasiškoji valdžia, bet
ir endekų "miarodajne ko-
lo" gali viešai ir drąsiai nu-
plauti rankas ir vilkties ne-
kaltybės rubais, sakydami
mums: ko jus norit, litvoma-
nai? Jusų parapija lietuvi-
ka, na, ir kunigą turit lietu-
vi. Jis ir išpažinties lietuvių
išklauso ir pamokslus lietu-
viškus pasako. O jei daug-
ma vietinių parapijiečių lie-
tuviškų pamokslų nenori ir
prašo lenkiškų, tai kieno gi
čia kaltė?!

12) Taigi svarbiausias da-
lykas, kad tokių lietuvių ku-
nigų, mylėtojų vienybės iki
susiliejimui su lenkais, butų
kuodaugiausiai. Šis gi daly-
kas nėra taip sunkus, kaip
gal išpradžių išrodo. Kunig-
ai darosi seminarijose. Ap-
sodinus jas profesoriais len-
kais-endekais ir lietuvišais
išgamomis, davus į rektorius
vyrus panašius į a. a. kun.
Majėvskį ir dagi neuždrau-
dus jiems, kad prie kiekvie-
nos pargos lenkystę keltų į
padangas, o lietuvių visai-
priešingai, o lietuvių visai-
šmeižtų ir niekintų, drąsiai
galima tikėtis, jog susipra-
tę lietuvių klėrikai, neiškęs-
dami tokio režimo, savaimi
išbėgios, o kurie liks, be abe-
jose iš seminarijos naujos
rūšies šimelunais, žemiau-
siais endekų tarnais, bran-
gianečiais augstų ponų len-
kų malonę, o užmirštančiais
visai savo brolių kaimiečių
tautiškus ir dvasiškus reika-
vus.

13) Išauklėti tokiuos ku-
nigus Kauno seminarijōj da-
bar vargiai bus galima. Kur-
kas patogesnė tam prakil-
niam darbiui vieta yra Sei-
nai, o ypač Vilnius. Prisi-
klausę puikių išguldymų len-
kų kalbos ir literatūros, iš-
mokę dailiai deklamuoti
"dvasią pakeliančias" lenkų
poetų eiles, o lietuviškai nie-
ru panašaus negirdėdami,
klėrikai lenkai ir sulenkėję
lietuvių išeis iš ten puikiai
prirengti panpolonizmo e-
pangelijai skelbti, kaip tai
pastaru dienų prityrimas ir
parodė.

14) Bet seminarijos dar-
toli ne viskas. Nors čia ir
viešpatuoja lenkiška dvasia
ir daro savo įtekme į klėri-
kus, tečiau visgi jose, kaip-
dvasiškos mokyklose, šalip
lenkystės idealy aiškina-
ma ir katalikystės dogmatai bei
doros principai, kurie dažnai
lenkystei yra suvis prieš-
ingi. Taigi seminarijomis, net
ir tokiomis kaip Vilnių, ne-
galima pilnai užsiganėdinti.
Jos gali klėrikus dažnai su-
lenkinti, bet retai teistengia-
nus fanatikais endekais na-

pageidaujami. Kaip gi jų
susilaukti?

17) Tam tikslui reikia steig-
ti naujos ir palaikyti įsteig-
tos privatiškos aspirantu-
bursos, kur butų priimami
vien lenkai arba sulenkėję
baltgudžiai ir kur šalip da-
lykų reikalingų išduoti ek-
zamenai iš 4 klesų, butų kas-
dien mokinių galvosna kalte
kalama lenkystė, sujungta
su "pagoniškos" lietuviš-
tės neapykanta. Patekę iš tų
bursų į seminarijas aspiran-
tai bus jau tikrais lenkais,
kaip reikiant. Tuo budu auk-
lėjimo darbas seminarijomis
bus dideliai palengvintas.
Joms nebereikės pusti klėri-
kams lenkystės, užteks tik
jį palaikyti arba dar net
šiek tiek jos karštį apraui-
šinti, kad vietoj naudos ne-
atneštų kartais gudriai su-
manytiems endekų lenkinto-
jų darbams blėdies. Iš tokio
prirengto išanksto aspiran-
to išeis geras endekas k'ėri-
kas, kurs ilgainiui išsišven-
tęs taps be abejo ir geru,
kaip reikiant, endekų ku-
igu.

18) Kiekvieną tokį iš se-
minarijos išleistą lenką-ku-
nigėlį reikia butinai palaiky-
ti ir jo veikimą grynai lietu-
viškose bei maišytose para-
pijose visokiais budais stip-
rinti: pristatyti jam pigiau-
siu budu įvairių lenkiškų
kniginėlių ir elementorių da-
linimui lietuvių vaikams, pa-
lengvinti steigimą prieglau-
dų ir lenkiškų mokyklėlių,
prisiunčiant tam tikras "pa-
neles" lenkes. Galop kai jau
dirva lenkystei bus prireng-
ta, deleguoti ton vieton ke-
lius gabius agitatorius len-
kus, kurie — tai savo prakal-
bomis, tai paprastos degtinės
stikleliu — pažadintu
vietinius "lenkus" reiklau-
ti įvedimo lenkiškų pamaldų
ir pamokslų, jei jų ten nebu-
vo pirma nei laikyta nei sa-
kyta, arba bent jų padaugi-
nimo, jei tai pirma ten jau
buvo įvesta.

19) Tai lenkomaniskai agi-
tacijai pinigų nesigailėti,
rinkti juos po visą Lenkiją,
raginti kiekvieną neįkyštai-
ti — nes pavojus arti, lietu-
vių atgijanti gali visą len-
kimo darbą nušluoti ir
Lietuvą nuo Lenkijos atskir-
ti. Jei "kres'ai" taps lietu-
viški — kaltė kris už tai ant
visos Lenkijos.

20) Taigi caveat consules
— periculum in mora. Visi
kas į Lenkiją tiki — tesku-
binas Lietuvą lenkinti be jo-
kių skrupulų ir atodairos.
Teisybė — tuščias žodis, ga-
lė — tai veikimo pamatas.
Turint pinigų ikvaliai, tu-
rint panelių lenkintojų ar-
miją, turint galingą endeki-
šką spaudą ir dagi augštes-
nias dvasiškojias prielanku-
mas, ko čia lenkai politikui
daugiau bežiūrėti. Jis, kaip-
tikras lietuvių vyras, privalo
nesilaikyti jokio sentimentaliz-
mo, neklusyti jokių kad ir
teisingiausių lietuvių spau-
dos skundų, nežiūrėti net pa-
matinio Bažnyčios įstato de-
lingua vernacula; jo prie-
dermė eiti drąsiai prie savo
visuauščiausio endekiško
tiklo; polonizatio Lithua-
niae suprema lex esto, nes
šalip ar taip, — lietuvių tu-
rės žuti: jei jie nesiduos per-
dirbti į lenkus, tai paskęs
rusų juroje. Lietuviai — ne
tauta, bet žalios etnografiš-
kos medegos kėsnis. Jį pats
likimas skyrė baltajam Len-
kų ereliui. Butų gryna ne-
tėmė...

Sus. Liet. R.-K. A. Reikalai.

NAUJAI PRISIRAŠĖ
PRIE S. L. R. K. A.

III bertainių liepos m. 1911.

- 1 kp. Edwardsville, Pa.:
Antanas Balionis, Antanina
Balionienė, Feliksas Bugne-
lis, Motiejus Šeštakauckas,
Kazys Mardozas, Veronika
Šeštakauckienė, Katrė Er-
malienė.
- 3 kp. Elizabeth, N. J.: Ju-
lė Belutė.
- 5 kp. Forest City, Pa.: Ka-
trė Antanaitienė.
- 6 kp. Plymouth, Pa.: Ona
Sinkevičienė, Jonas Griško-
nis.
- 7 kp. Pittston, Pa.: Adol-
pas Šauksčius, Petras Kize-
vičius, Polionija Grabliauc-
kiūtė, Mikas Viškačka, Vik-
toras Gudaitis, Ona Reklai-
tienė, Simas Simanavičius.
- 9 kp. Bridgeport, Conn.:
Emilija Kurinskiūtė, Petras
Silickas, Stepas Šimanau-
kas, Antanas Ignatavičius,
Bronė Igantavičiūtė, Jonas
Stankaitis, Aleksandras Vil-
činskas, Petronė Pakštaičė,
Alena Vilčinskienė, Pantali-
jonas Stupnis, Katrė Šeš-
takauckiūtė, Petronė Stan-
kaitienė, Marė Baltrušaitie-
nė, Ona Astrauskienė.
- 10 kp. Philadelphia, Pa.:
Marė Varževičiūtė, Magdė
Varževičiūtė, Antanas Savie-
kas, Morta Žolinienė, Anta-
nina Stasiunienė, Jonas No-
wyck (gal Navickas?), An-
tanis Kairis, Ignas Stankus.
- 11 kp. Waterbury, Conn.:
Kazys Sakalauckas.
- 12 kp. Shamokin, Pa.: A-
gota Jankaukienė, Johana
Vasiukoniūtė.
- 13 kp. Baltimore, Md. Pe-
tronė Liebiūtė.
- 17 kp. Wilkes-Barre, Pa.:
Jonas Baltrušaitis, Marė
Trimirkienė, Morta Zaves-
tauckienė, Pranas Abravi-
čia, Baltrus Palionis, Ona
Stankevičienė.
- 21 kp. So. Boston, Mass.:
Stasys Juozapavičius, Pe-
tronė Sandukiūtė.
- 23 kp. Hastings, Pa.: Sta-
sys Mikulekis.
- 24 kp. Minersville, Pa.:
Aleksandra Jablonskiūtė,
Marcelius Bagdanavičia, Jo-
nas Veleris, Jonas Mierni-
kas.
- 26 kp. Lewiston, Me.: Sta-
sys Šabanas, Cecilija Gav-
ronskaitė.
- 27 kp. Minersville, Pa.:
Ona Mickuvičienė, Magdė Ba-
rauckienė, Antanas Akro-
mas.
- 28 kp. Luzerne, Pa.: Juo-
zas Sirvinskas, Mikalina Gri-
gienė, Teofilė Paškevičienė,
Katrė Zimnickienė.
- 33 kp. Kensington, Ill.: Jo-
nas Purtaka, Petras Lape-
lis.
- 36 kp. Newark, N. J.: Ona
Burauskiūtė, Darata Grin-
čiūtė, Alzė Lapeniūtė, Marė
Gečaitė, Veronika Plikai-
čiūtė, Antanas Vaišnoras.
- 37 kp. Oregon City, Ore.:
Marė Vaitkevičienė, Petro-
nė Markevičiūtė.
- 38 kp. Homestead, Pa.:
Vincas Stalioraitis, Vincas
Rajkauckas.
- 40 kp. Shenandoah, Pa.:
Magdė Venckunienė.
- 41 kp. Worcester, Mass.:
Petronė Valavičienė.
- 42 kp. Brooklyn, N. Y.:
Emilija Matukaičiūtė, Teo-
filė Šileikiūtė, Ursė Rakauc-
kiūtė.

49 kp. Reading, Pa.: Agnė Garkauckiūtė, Marė Kuraukiūtė, Mikas Brangaitis, Magdė Raškevičiūtė.

52 kp. Lawrence, Mass.: Kostantas Šimkonis, Mikas Ruseckas, Natalia Šimkonienė, Pranas Juškevičius.

54 kp. Grand Rapids, Mich.: Kun. Jonas A. Gerwickas.

56 kp. Brooklyn, N. Y.: Jonas Surdukas, Antanas Gražulis, Juozas Patkamariš.

58 kp. Curtis Bay, Md.: Pranas Mažeika, Kazys Kančius, Petronė Mažeikienė.

61 kp. Duryea, Pa.: Ona Jeringienė, Ona Draugeliūtė, Antanas Kupstas, Marė Kupstienė.

62 kp. Sheboygan, Wis.: Domicelė Adamavičienė.

63 kp. Union City, Conn.: Jurgis Gataveckas.

73 kp. Hudson, Pa.: Jonas Grigonis, Juozas Rinkevičius.

75 kp. Wanamie, Pa.: Martinas Služelis, Marė Ulavičiūtė, Antanas Jarulonis, Petras Sirvinskas, Jonas Karbanavičius, Augustė Sirmakariūtė, Ona Buniūtė, Rožė Frankienė.

77 kp. Swoyers, Pa.: Ona Ramanauskienė.

78 kp. Dubois, Pa.: Pranas Stankevičius.

81 kp. Norwood, Mass.: Juozas Gudaitis, Gabris Glebius.

84 kp. Meriden, Conn.: Motiejus Paliukonis, D. Stakonis, Pranas Budvitis.

85 kp. Chicago, Ill.: Katrė Jankevičiūtė, Barbė Vitaraitė.

87 kp. Allegheny, Pa.: Alzė Butkienė.

88 kp. Doporą, Pa.: Anelė Gelažaukiūtė, Morta Gelažaukienė, Jadviga Sinkavičienė, Antanas Gelažaukas, Katrė Šoliuniūtė, Ona Ribinskienė, T. Košeliuniūtė, Vladė Košeliuniūtė.

90 kp. Hazleton, Pa.: Žilinskienė Marė.

91 kp. Waterbury, Conn.: Ignas Kazlauckas, Rapolas Sereiva, Jonas Vidonis, Antanas Orantas, Petras Puidokas.

94 kp. Westville, Ill.: Juozas Rumša, Marcelė Rumšienė, Aleksandra Stulginskienė.

97 kp. Lawrence, Mass.: Rožė Tartoniūtė, Agota Paneliūtė, Morta Kisialiūtė, Alzė Gerbutavičienė, Marė Treigiūtė.

99 kp. Chicago, Ill.: Veronika Punksauskienė, Dominikas Matas.

102 kp. Duquesne, Pa.: Antanas Šimašius.

106 kp. New York, N. Y.: Ona Galminaitė, Veronika Jucaitė, Simas Lišauckas, Katrė Gurevičienė, Marė Girdukiūtė.

107 kp. Waterbury, Ct.: Magdė Pilienė, Marė Ališaukienė, adv. Edv. J. Bobbin, kun. Edv. J. Grikis, Adėlė Mauručitė, Ona Jarušitė, Ona Šingždienė, Antanas Žukauckas, Morta Žukauskienė, Marcelė Saulėnienė.

108 kp. Maspeth L. I. N. Y.: Vincas Sakevičius, Petras Valantiejus, Aleksandras Valčiukas.

110 kp. Athol, Mass.: Jonas Jakimavičius, Juozas Monstavičius.

116 kp. New Haven, Ct.: Aleksandra Kamendulis, Augustinas Dubikaitis.

117 kp. Middleport, Pa.: Juozas Sabonis.

104 kp. No. Adams, Mass. (nauja): Dominikas J. Karoblis, Jonas P. Žilinskas, Jonas A. Tamošius, Jonas A. Petravičia.

80 kp. Eynon, Pa.: Antanas Visockis, Juozas Treigis.

55 kp. Bernice, Pa.: Vincas Urbanavičia, Ona Urbanavičienė.

61 kp. Duryea, Pa.: Antanas Laibinis.

94 kp. Westville, Ill.: Ona Aleknienė.

104 kp. No. Adams, Mass.: Rožė O. Kravelis, Stasys A. Bajorinas, Kazys J. Bajorinas, Kazys S. Pocius, Adomas P. Černauskis.

1 kp. Marė Sabaliauckiūtė.

2 kp.: Mažas Jasevičius, Juozas Jasevičius, Bronė Laurinaitė, Pranė Laurinaitė, Anufra Laurinaitis.

11 kp. Anelė Valuckiūtė, Zofija Valuckiūtė, Bronė Razičiūtė, Alena Razičiūtė.

18 kp.: Jonas Deltuva.

21 kp.: Antanas S. Mikalauskas.

28 kp.: Marė Vabaliūtė, Jonas Čekanauskas, Juozas Čekanauskas, Domicė Rabičiūtė, Natalija Vaituliūtė, Ona Matukoniūtė, Boles. Aleknavičė, Petras Gegužis, Jonas Mačiulis, Petras Kerukas, Magdė Vafneliūtė, Jonas Zdanavičius, Povilas Kerukas.

36 kp.: Juozas Vaškevičius, Marė Blažaitė, Antanas Burauskas.

42 kp.: Antanina J. Krutinskaitė, Alena Kartavičiūtė, Jonas Ruzgaitis.

52 kp.: Jonas A. Šimkonis.

57 kp.: Aldona Laukaičiūtė.

58 kp.: Adomas Mažeika, Marė Mažeikiūtė.

61 kp.: Leonas Grabauskas.

73 kp.: Magdė Zigmantaitė, Vladas Zigmantas, Klementas Zigmantas, Marė No reikiūtė, Antanas Skarnutis, Marė Škarnuliūtė.

75 kp.: Albinas Služelis, Pranė Kunsitė.

77 kp.: Jonas Lukoševičius, Ona Lukoševičiūtė, Jonas Perlavičius, Agota Antanaičiūtė, Marė Goberiūtė, Alena Antanaičiūtė, Juozas Goberis.

107 kp.: Jonas Šingždenis, Alzė Mauručitė, Marė Mauručitė, Magdė Mauručitė, Marė Šerkočiūtė, Jonas Pilius, Kastė Ališauskiūtė.

114 kp.: Antanas Kuzma, Vladas Kamarauskas, Alena Kamarauskiūtė, Zigmas Kiburis.

Viso labo:

I skyriaus 171
III skyriaus 11
Vaikų skyriaus 63
Kartu 245
C. J. Krušinskas,
S. L. R. K. A. sekretorius.

te naujų sąnarių ant prisirašymo, nes už prisirašymą 5-kių naujų sąnarių gausite už kožną po 25 centus.

Alek. Byanskas, prez.
M. Z. Kadzievskis, sekr.

Blaivybes Dalykai.

III SEIMAS, LIETUVIŲ BLAIVININKŲ SĄJUNGOS.

Seimas atsibuvo 22 ir 23 rugpjūčio, 1911 m. Lawrence, Mass. Prasidėjo 22 rugpjūčio, 10 val. išryto, su iškilmingomis šv. Mišiomis, lietuvių šv. Pranciškaus bažnyčioje. Mišias atliko vietinis klebonas, kun. A. M. Jusaitis. Posėdžiai atsibuvo lietuviškoji bažnytinė svetainė. Nepribuvus seiman dvasiškam vadovui, kun. Saurusaičiui, seimą atidarė vietinis klebonas, kun. A. M. Jusaitis, su malda.

Delegatų išviso pribuvo 14, taipgi 3 centrališkos valdybos nariai; pirmininkas, raštininkas ir išdininkas; svečių atsilankė seiman 12.

Visųpirmaisiai, tapo peržiūrėti delegatų mandatai. Paskiaus tapo išrinkta valdyba vedimui seimo, į kurią tapo išrinktos sekančios ypatos: pirmininku J. Jaruševičius, jo padėjėju Kar. Urbonas, raštininkas J. Vizinis, Presos komisija: M. Zoba ir K. Mikalauskaitė. Knygų peržiūrėtojai: M. Ruseckas ir St. Mačiulskis. Maršalka V. Navickas. Sesija tapo uždaryta ant dvylkotos. Visi svečiai ir delegatai tapo pakviesti ant iškilmingų pietų, kurie buvo surengti pas p. M. A. Norkuną. Pietuose taipgi dalyvavo žimais lietuviai miesto Lawrence.

Antra sesija, tapo atidaryta 3 val. popietų.

1. Skaitytas protokolas I sesijos ir vienbalsiai priimtas.

2. Knygų peržiūrėtojai išdavė raportą kad centro knygos vedamos tvarkoj.

3. Pirmininko, raštininko ir išdininko, raportai priimti.

4. Skaityti telegramai ir laišakai su linkėjimais.

5. Skaityti kuopų įnešimai.

6. Iš paaiškinimo centrališkos valdybos pasirodė, kad ex-raštininkas J. Kovas su naukinio protokolu knyga ir dar šiais metais bandė visokiais būdais kenkt sąjungai. Todėl, visi delegatai išreiškė J. Kovui ir jo kompanijai panieką už blogus darbus.

7. Tapo svarstyti įnešimai ex-dvasiško vadovo, kun. Saurusaičio. Įnešimai pasirodė nelegališki ir tapo vienbalsiai atmetti.

8. Išarta "Draugui" paapeikimas, už talpinimą Waterburiečių protestų. Sesija uždaryta ant 4:30. (Pėtrauka ant pusės valandos. Tuo sykiu tapo nuimti delegatų ir svečių paveikslai).

Trečia sesija atidaryta 5 v. vakaro.

1. Svarstyta ar reikalingas mirtinės skyrius sąjungoj. Vienbalsiai pripažintas už reikalingą. Todėl, paliktas po senovei.

2. Nutarta vienbalsiai išimti čarterį. Čarteriui išimti išrinkti: kun. A. Milukas ir M. Zoba.

A. Milukas, K. Mikalauskaitė, Fr. Sebestijoniūtė, J. Vizinis, K. Urbonas, V. Navickas, P. Mikalauskas, St. Mačiulskis, kun. T. Žilinskas, kun. L. Tyla ir F. K. Juškevičius.

Sesija uždaryta ant 6:15 v. vakare.

Tą pačią dieną ant 7:30 vakare atsibuvo iškilmingi mišparai su procesija, kuriuoje dalyvavo visos lietuviškos katalikiškos draugijos, taipgi: miesto Majoras, senatorius, apie 12 kunigų ir daug kitų garsių žmonių. Po mišparų bažnytinė svetainė atsibuvo prakalbos, kuriose kalbėjo M. A. Norkunas, J. Jaruševičius, klerikas F. A. Virmauskas ir F. K. Juškevičius.

Antra diena seimo.

8 val. išryto kun. J. J. Jakaitis atliko iškilmingas šv. Mišias.

Posėdžiai tapo atidaryti 9 val. išryto.

1. Skaitytas protokolas II ir III sesijų, kuris priimtas su pataisymu.

2. Svarstyta, ar po senovei palikti sąjungoj du skyrių pilnųjų ir prisilaikančiųjų blaivininkų, ar įvikiinti vieną skyrių pilnųjų. Tapo nutarta šitą klausimą perleisti referendum per visas kuopas.

3. Organu pasilieka "Žvaigždė".

4. Sąnariams organas bus siuntinėjamas už pusę prekės.

5. Pripažinta išmokėti cent. rašt. J. Jaruševičiui \$25.50, kaip išlaidas, kurias jis padarė sekretoriaudamas.

6. Už sekantį metą, nutarta mokėti centro raštininkui, už kiekvieną pilną sąnarį po 5c.

7. Pirmininkas M. A. Norkunas, padovanojo sąjungai visas savo išlaidas, kurias padarė sau sąjungos reikaluose, pirmininkaudamas per dvejus metus, apie \$100.00. Už tokį geradarinę darbą, seimas pripažino M. A. Norkuną garbės nariu.

9. Sekančiam seimui vietą, tapo nutarta leisti referendum per visas kuopas.

10. Sekantiems metams į centrališką valdybą, išrinktos sekančios ypatos: Dvasišku vadovu kun. T. Žilinskas, pirmininku M. A. Norkunas, vice-pirmininkas: J. Vizinis, K. Urbonas ir kun. A. Milukas, raštininku J. Jaruševičius, išdininku P. Mikalauskas, išdo globėjais: V. Navickas ir M. Zoba. Literatiškon komisijon: F. K. Juškevičius, K. Mikalauskaitė ir St. Mačiulskis. Augščiausio teismo nariais: K. Urbonas, J. Viznis, J. Dabra valskiūtė, A. Karloniūtė ir St. Mačiulskis.

Seimas pasibaigė ant 3 v. vakare.

Tą pačią dieną 7:30 vak. atsibuvo iškilmingos prakalbos svetainė "City Hall". Prakalbas atidarė pats mies to gaspadorius Dr. J. T. Cahill, po iškilmingos savo prakalbos, paprašė už vakaro vedėją F. K. Juškevičius. Po vakaro vedėjo prakalbos, lietuviškas bažnytinis choras, pritariant "Olimpes" orkestros, sudainavo tautišką hymną "Lietuva Tėvynė Musų". Paskiaus kalbėjo kun. A. Milukas, angliškai ir lietuviškai, apie blaivybę. Po jo kalbos išreiškė savo linkėjimus, krasos pirmininkas

dainavo "Kur banguoja Nemunėlis", o orkestra pagriežė keletą puikių dalelių muzikos. Toliaus kalbėjo J. Vanagaitis iš Tilžės, Prūsų Lietuvos ir vietinis klebonas, kun. Jusaitis. Ant pabaigos kvartetas padainavo "Sugrižtu", o Olimpės orkestra sugriežė "Labanakt", ir, su tuomi užsibaigė iškilmingas vakaras, ant kurio dalyvavo daugybė žmonių. Vietiniai angliški laikraščiai, net per daug išgyrė, neš kiekviename numery per visą seimo laiką, beveik vien tik apie lietuvius ir buvo kalbama.

Fr. K. Juškevičius.

P. S. Viršminėtame vakare, aukų tapo surinkta \$25.75. Pusę aukų paskyrėm ant Tautiško namo, o antrą pusę blaivybės reikalams. Aukavusiųjų vardai tilps "Žvaigždėje".

F. K. J.

Waterbury'o Pilnųjų Blaivininkų kuopos pasiteisinimas.

Štai dėlko Waterbury'o Blaivininkų Kuopa nemo-kėjo duoklės į centro išda. Kad centro komitetas išleido konstituciją nesulyg nutarimo Bostono Antrojo Seimo, kuriame buvo nutarta štai kas: Tiktai vieniems metams prileisti už kandidatus pilnajai blaivybei tokį, kuris iš karto nenorėtų atsisadėti visai svaigančiųjų gėralų; bet ir jam neleista be svarbios priežasties lankyti smukles, ir viešai ragauti svaigančius gėralus. Pasibaigus metams ir jis turi užlaikyti pilnosios blaivybės dėsnius. Mēs turime patį Bostono Seimo sekretorių, kuris užlaikė lig šiol kopiją nutarimų, kurią "Žvaigždė" nežinia dėlko nepilnai patalpino, nei pirmojo Seimo, protokolą nevisą patalpino, nors Dvasiškas Vadovas buvo priminęs "Žvaigždei" privyatiškū raštu, ir ji buvo žadėjusi kitą kart patalpinti, bet nepatalpino.

Mēs nieku negadįsim dalinei blaivybei, lai ji sau gyvuoja. Bet stengsimės ant toliaus platinti vien pilnają blaivybę, pasitikim, kad ir dalinės blaivybės sąjunga mums nieku nekludys.

Originalne pasirašė kuopai nutarus:

Juozas Kovas,
Juozas Ašakunas,
Adomas Tučkus,
Vincas Pabilionis,
Simanas Bandzevičia,
Kazis Pranulis,
Stanislovas Buškus,
Pranas Matuszevičia,
Anelė Malinauskiūtė.

Prašom visų lietuviškų laikraščių patalpinti.

Pataisymai straipsnio "Dėlei nepartijinių" mokyklų "Drauge" No. 37.

Išspauzdinta: aukų rinkimas pobažnytinėms (kn. J. T.)... Turi būti: (1 kn. J. T.). Tai, nors, tegali būti... Turi būti: rods. Absolutinė laisvė neprivalo varžyti nei kunigiškųjų mano darbų... Turi būti: kuniškųjų. Ten religijoj atstovas... Turi būti: religijos.

Turi būti: religijos.

Turi būti: religijos.

Turi būti: religijos.

Turi būti: religijos.

Turi būti: religijos.

Turi būti: religijos.

Turi būti: religijos.

Turi būti: religijos.

Turi būti: religijos.

Turi būti: religijos.

Turi būti: religijos.

Turi būti: religijos.

Turi būti: religijos.

Turi būti: religijos.

Vyskupo Hobeno Scrantone Amerikos Pilnųjų Blaivininkų Katalikiškai-Tautiškos Unijos Seimui pasakytais Pabai-ga.

Sventas Jonas Krikštytojas, kurį Išganytojas išaugstino už visus sunus žmonių, buvo pilnu blaivininku nuo pat užgimimo, sulyg pranašavimo Angėlo Gabriėliaus, kuris pranešė jo tėvui Zakarijui, kad jo sunus busias dideliu pas Viešpatį ir negersias vyno nei stiprių gėralų. Išganytojas mirdamas ant kryžiaus sušuko, "Troks tu", o negėrė vyno, sumiešto su uksusu ir tulžia, kurį jam padavė. Nors Šventas Povilas linkėjo Timotėjui imti biskį vyno dėl vidurių, jis pats susilaikė ir be abejo buvo blaivininku. Jis pasmerkė girtybę nuolat kalbėdamas rymiečiams vaikščioti kukliai kaipo dienoje, ne barniuose ir girtybėje; pataidamas efsiečiams nepasigirti vynu, kame yra paleistuvystė, ir prasergėdamas korintiečius, kad girtuokliai nejeis dangaus karalystėn. Rašydamas į pilipečius jis gailauja: "Kad dauguma vaikščioja, apie kuriuos jums kalbėjau dažnai (o dabar ir verkdamas kalbu), kad jie yra Kristaus neprieteliais, kurių galas yra prapultis, kurių Dievas yra jų pilvas, o kurių garbė yra jų užgėdinimas". Senovės krikščionių rašėjai tuojau po apaštalu laiko, kurie kalba apie pilnają blaivybę, Šventas Klemensas Aleksandrietis, kuris savo pedagogijoje, rašytoje apie metus 195 Kristui gimus, sako: "Giriu ir stebiuosi tiems, kurie pasiskyrė šurkštų gyvenimui, kurie ima vandenį kaip užlaikytą nuosaikumo, o kurie bėga nuo vyno kaip nuo grumojančios ugnies". Jis ypač norėjo, kad vaikai ir mergaitės ir jaunikaičiai ir merginos gertų tiktai vandenį. Prakilniausias mokinys Š. Klemenso buvo Origenas. Savo komentarijuje apie tekstą, kurį aš išsirkau, sako: "Yra pavojus, jei blaivybės sienos sugriūtų, jis nupultų girtybės prapultin ir prabangon". Ką senovės Bažnyčios Tėvai pasakė yra atkartyjama Š. Augustino penktame šimtmetyje, Š. Cezarijaus šeštame šimtmetyje, Š. Bernardo ir kitų viduriniuose amžiuose; Kar-dinolas Manning ir kiti atkartojo tai mūsų laikuose. Jie visi užtvirtino pilnają blaivybę nuo svaigančiųjų gėralų, vienatoms, kurios susituri dėl naudos silpnesniųjų brolių. Mums, katalikams, pilnoji blaivybė neyra užvadas kitų dorybių religijos ir neyra tiktai ta viena dorybe*) mūsų religijos. Jei susilaikom nuo svaigalų religijos motyvu, patinkame Dievui savę užsigynimu ir geru pavyzdžiu, suteikiamu mūsų broliams, kurie yra su mumis tos pačios religijos ir kurie yra kitos. Tikras katalikas blaivininkas, ne taip kaip anas farizėjus, dėkos Dievui, kad jis neyra kaip kiti žmonės, bet pripažįsta savo silpnybę, ir dėkoja Dievui už malonę, su kuria jis daro mėtavonę už savo nuodėmes ir artymo meilės veikalus darydamas gali sus-

šelpiti silpnesnį savo broli, idant taptų tokiu jau. Blaivybė be meilės, kaipo tikėjimas be gerų darbų, yra numirusi ir negali išduoti dvasiško vaisiaus. Jis pučias iš puikybės, ištraukia neapykantos palyginimus ir gauna žemišką (atmoką nagradą). Bet jūs Amerikos katalikai esate tikri ir ištikimi Šventos Bažnyčios vaikai. Jums nuplėšimas) ir nusiminimas, girtybės padarytas, esate pripildyti pasibaisėjimu tukstančiais gvybių, svaigalais pragaišintųjų, esate pripildyti užrustinimu regėdami šeimynas — per girtybę sunaikinamas — per girtybę tėvo, arba, dar aršiaus, per girtybę motinos; esate pripildyti dieviškai-žmonišku pasigailejimu regėdami tėvų ir motinų širdis plystančias, kurios dėkotų Dievui, jei jų palaidunas vaikas arba mergaitė būtų numirę nekaltybėje, arba kad Dievas suteiktų jiems sakramentų malonę ir pašauktų juos dabar pas Save. Bet žinote, kad amžiu problema neišrisama viena diena. Norite daryti viską, ką tiktai galite, kad perbalsavus gydomyją teisdavą (legislatio), bet žinote kad teisdava viena negali atversti žmones iš pikto geran. Žinote, kad jiėga svaigalų pirklystos randasi žmonių prigimties silpnybėje iš draugiškosios pusės ir kad tiktai Dievas Savo malone gali padaryti mūsų silpną žmonią stipria pasipriešinti pagundoms. Todėlgi, patįs eikite tankiai prie sakramentų, ir kaipo pasigailejimo angelai, jūsų pavyzdžiu patraukite kitus, kad primum Dieviškąjį Peną, kuris sustiprįs juos keliuje ir galės vaikščioti siaurais takais, vedančiais amžinan gyveniman. Žinote, kad jūs esate mūsų brolių sargais ir kad esate vaikais to paties dangiškojo Tėvo ir esate atpirtais krauju Dievo Žmogaus, mūsų Vyresniojo Brolio, Jezaus Kristaus. Nepa-cikite pro sužeistąjį broli, kaip senovės farizėjai ir levi tai, bet apraišokite jo žaizdas ir prisiimkite atsakomybę jo išgydymo ir sugražinimo šeimynai ir draugijai.

Tegul Dievas palaimina jus ir tuos, kuriuos jūs pers-tatote; tegul padaugina skaičių jūsų ir suteikia jums iš-turėjimo malonę. Tegul iš-pila ant jūsų Savo Dvasią jūsų susirinkimuose ir taisy jus, kad darytumėt kas yra geru. Jo akyveizdoje. Tegul duoda jums proto ramybę ir širdies linksmybę laike jūsų žemiškos kelionės. o viską pabaigus, kad pasitiktų jūs jūsų angelas sargas ir angė-lobi sargai tu, katriems jūs čia buvotė angėlais sargais, kad įeitumėt palaimintųjų linksmybėn, namuosna mūsų Amžinojo Tėvo. Amen.

Kun. P. Saurusaitis.

Reikalingas

Vargonininkas, mokąs gri-gališkai giedoti ir chorą vesti. Atsiiaukti:

Rev. S. Dysza,
929 Erie ave.,
Shegoygan, Wis.

(iki 41)

Aš, Marijona Raudonaitė po vyru Gustienė, pajieškau savo brolio, Kazimiero Raudonio, paeinančio iš Kauno rėd., Telšų pav., Alsdėžių gminos. Treči metai kaip Amerikoje. Atsiiaukti šiuo

CHARLES DICKENS.

OLIVERIS TWISTAS.

Vertė JONAS KMITAS.

(Seka.)

Dvi bobos matomai per daug buvo užimtos baidios savo priderystėms, kad duoti kokį nors atsakymą. Jos likosi vienos ir pradėjo triustis apie lavoną.

XXV.

Kur pasaka grįžta prie p. Fagino ir bendrovės.

Dalykams taip einant kaimo prieglaudoje, p. Faginas sėdėjo senoj' savo gužtoj' — toj' palčioj', iš kurios Oliveris buvo išvestas merginos, — ir žiūrėjo į tamsią, rukstančią ugnį. Ant kelių jis laikė dupleles, su kurioms matomai norėjo pakibirkštinti ugnį; bet daugiausia jis buvo giliai užsimastęs ir sukeitęs ant dumplių rankas, parėmė delnu smakrą ir nedomia žiūrėjo ant surudijusių kakalio grotų.

Prie stalo už jo pečių sėdėjo Gudrusis Sukčius, ponaitis Charley Bates ir p. Chitlingas, ir lošė vistą. Sukčius vis emė viršų, o Charley Bates ir Chitlingas prakšdavo. Veidas pirmiausia paminėtojo ponaičio, visados labai gudrus, pastodavo da gudrensis, betėmijant jam su atyda lošimą ir pasinaudojant iš p. Chitlingo kortų, į kurias jisai kartas nuo karto, atsitikus progai, atkreipdavo rimtą pažiūrėjimą; išmintingai sutaikydamas savo lošimą su patėmijimais, kuriuos sėmdavo iš kaimyno kortų. Vakaro buta šalto, taipgi Sukčius dėvėjo kepurę kas, po teisybei, buvo tankus jo papratimas namieje. Dantyse jis laikė molinę pypkę, kurią išsitraukdavo tik ant trumpos valandžiukės, kada jam rodėsi reikalinga pasidrutinti, prikišant savo lūpas prie kvartinio saiko, kurs, pilnas džino su vandeniu, stovėjo ant stalo draugijos pasilinksminimui.

Ponaitis Bates taipgi buvo labai užimtas lošimu, bet budamas karštesnio sudėjimo, jis tankiau ragavo džino su vandeniu; ir dėlei to krėtė daugiau juokų ir įvairių patėmijimų, nepritinkančių moksliskam lošimui. Sukčius, remdamasis ant artimesnės su juo pažinties, daugiau, ne kaip vieną sykį susiginėjo su savo draugu už tuos jo nemandagumus, ką ponaitis Bates priėmė be rustybės, vos tik paminėdamas, kad jisai supleskėtų, arba išikištų galvą į maišą, arba krėsdamas kitokius puikius juokus, kurių atsakantys pritaikymas sukeldavo didelę pagarbą p. Chitlingo mintyse. Buvo įdomu, kad šis paskutinis ponaitis ir jo sėbras be atmainos pralošdavo. Bet ta aplinkybė suvis nerustino ponaičio Bates'o, priešingai, labai jį nudžiugindavo, nes kiekvieną sykį padalinus kortas jis garšiai juokėsi ir užtikrino, kad kol gyvas dar taip linksmai nelošė.

— Dusyk po du ir roberis, — tarė Chitlingas su pratyssiu veidu ir ištraukė iš kišenius pusę svaro. — Aš nemačiau tokio vyro, kaip tu, Jonai. Tu viską išlošei. Net mudviem su Charley gavus ir geras kortas, nieko negalėjova padaryti.

Ar tai pats dalykas, apie kurį buvo kalbama, ar tai nuliudęs balsas, kuriuo Chitlingas ištarė tuos žodžius, taip prajuokino ponaitį Batesą, kad jo garsus kvatojimas sukėlė žingeidumą paties žydo ir privertė jį užklausti, kame dalykas.

— Dalykas, Fagine! — šaukė Charley. — Reikėjo tik tēmytis, kaip mėš lošėme. Tamas Chitlingas neišlošė nei vieno punkto. O mudu su juo lošėva drauge prieš Sukčių.

— Ai, ai! — tarė žydas tokiu šypsojimu, kurs nurodė, kad jis pilnai supranta priežastį. — Bandyk dar sykį, Tamai, bandyk iš naujo!

— Daugiau man nereiks, ačiū Fagine, — atsakė Chitlingas. — Man užtenka. Tas Sukčius turi tokį laimikį, kad prieš jį negalima atsispirti.

— Ha! ha! ha! mano brangus, — atsakė žydas. — Turėtum labai anksti keltis, kad išlošti nuo Sukčiaus.

— Anksti keltis! — tarė Charley Bates, — turėtum išvakaro apsiauti korpėms, užsidėti ant kiekvienos akies po teleskopą ir operos akinius ant pečių, jei norėtum jį apeiti.

P. Dawkins priėmė tuos pagyrimus labai rimtai ir apsiėmė sukirst kiekvieną vaikina ant pirmos šviesios kortos, po šilingą ant syk. Nei vienam ant to nepristojus, o jo pypkei tuo syk užgesus, Sukčius nusizaidė piešimu ant stalo Newgate pliano su kreidos gabalėliu. Laike to užsiėmimo jis garšiai švilpavo.

— Koks iš tavęs rimbas, Tamai! — tarė Sukčius, ūmai pertraukęs ilgoką tylą, ir atsikreipęs į Chitlingą. — Apie ką jis dabar dumoja, kaip tau rodos, Fagine?

— Ką aš galiu žinoti, mano brangus? — atsakė žydas atsigrįžęs ir dumdamas dumplėmis. — Gal apie savo nuostolį, ar apie trumpą pasilsį toj' vietoj', iš kurios neseniai išėjo, eh? Ha! ha, ar apie tai, mano mielas?

— Suvis ne, — tarė Sukčius, įsikišęs, kada jau Chitlingas rengėsi atsakyti. — Ką tu sakai, Charley?

— Aš pasakyčiau, — tarė ponaitis Bates pašėpiančiai, — kad jis buvo nepaprastai saldus prie Betsey. Žiūrėkit, kaip užkaito! O, mano akelės! Koks apskrus! Tamas Chitlingas įsimylėjęs! Oh, Fagine, Fagine, kiek špoš!

Visiškai paveiktas žinia, kad p. Chitlingas tapo auka saldaus jausmo, Bates atsilošė ant kedės taip smarkiai, kad nustojo lygsvaros ir nusirito ant grindų. Tas atsitikimas vienok nesumažino jo linksmybės, ir jis taip gulėjo išdriks, kol nepasibaigė jo kvatojimas. Tada vėl atsėdo ant savo vietos ir pradėjo juoktis iš naujo.

— Nepaisyk io, mano mielas. — tarė žydas namerkes

— Aš tik noriu pasakyti, Fagine, — tarė p. Chitlingas, labai užraudęs, — kad čia niekam apie tai neprivalo rūpėti!

— Žinoma, kad niekam, — atsakė žydas. — Charley turi išsiteisinti. Nepaisyk jo, mano mielas, nepaisyk. Betsey puiki mergina. Daryk, kaip ji tau sako, Tamai, o pralobsi.

— Aš taip ir darau, kaip ji man liepia, — atsakė p. Chitlingas. — Aš bučia nepatekęs į maluną, jei bučia nepasielgęs, kaip ji man patarė. Bet iš to išėjo puikus dėl tavęs darbas, ar ne, Fagine? Ir ką tai reiškia šešios savaitės? Tas turi pareiti pirmiau, ar paskiau. O dėlko ne žiemos laike, kada tu taip tankiai nesiunti mus medžioti, eh, Fagine?

— O, žinoma, mano mielas, — atsakė žydas.

— Ir tu nesibaigintum to padaryti da sykį, jei Betsey būtų kaip priguli? — užklusė Sukčius, pamerkęs Bates'ui.

— Aš sakau, kad nepabugėia, — atsakė Tamas piktai. — Nagi, Norėčia žinoti, kas tą pat galėtų padaryti, eh, Fagine?

— Nieks, mano mielas, — atsakė žydas, — nei gyva dvasia, Tamai. Aš nežinau nei vieno, katras tą galėtų atlikti, apart tavęs; nei vienas iš jų.

— Aš bučia galėjęs išsisukti, jei bučia viską ant jos suvertęs, ar ne, Fagine? — piktai tęsė puskvailis vaikėzas. — Vienas mano žodis būtų padaręs viską, ar ne, Fagine?

— Žinoma, kad taip, mano mielas, — atsakė žydas.

— Bet aš neišplepėjau, ar ne, Fagine? — kvotė toliau Tamas, smarkiai žerdamas klausimą po klausimo.

— Žinoma, kad ne, — atsakė žydas, Tu buvai per daug tam drąsus. Per daug drąsus, mano mielas!

— Gal ir buvau, — atsakė Tamas apsidairęs aplinkui, — o jei aš toks buvau, tai iš ko čia juoktis? eh, Fagine?

Žydas, matydamas, kad p. Chitlingas buvo pusėtinai merzintas, pasiskubino užtikrinti, kad nieks iš jo nesijuokia; ir prirodymui draugijos rimtumo, atsikreipė į ponaitį Bates'ą, kaip pirmučiausia kaltininką. Bet, ant nelaimės, Charley atidaręs savo burną pasakyti, kad jis kol gyvas da nebuvo toks rimtas, negalėjo susilaikyti ir pasileido tokiais smarkiais juokais, kad pašėpamas p. Chitlingas, be jokių ypatingų ceremonijų prišokęs užsimojo ant savo persekiotojo, kurs mitriai mokėdamas išvengti smugio, pašoko į šalį ir taip darinko laiką, kad smugis pataikė tiesiog į krutinę linksmojo žydo, kurs atsimušė į sieną, vos kvėpuodamas, tuosyk kada p. Chitlingas žiūrėjo ant jo, baisiai išputęs akis.

— Klausyk! — ūmai suriko Sukčius. — Girdėjau barškutį!

Pagriebęs žiburį, jis negarsiai lipo ant viršaus. Jiems pasilikus tamsoje, skambutis atsiliepė antrą sykį, su nekuriuo nekantrumu. Po trumpos valandžiukės Sukčius sugrįžo ir paslaptinai pakugždėjo Faginui in ausį.

— Ką! tik jis vienas? — suriko žydas.

Sukčius patvirtinančiai linkterėjo, ir pridengęs žvakę delnu, pamojo nuošaliai Bates'ui, kad jie verčiau dabar susilaikytų nuo juokų. Atlikęs tą draugišką priedermę jis atkreipė akis ant žydo veido ir laukė paliepimo. Senis, krimsdamas nugeltusius savo pirštus, valandžiukę pamastė. Jo veidas buvo sujudintas, lyg išrodė, kad jis ko bijosi ir tikisi išgirsti kuoblogiausią naujieną.

Antgalo, pakėlė galvą.

— Kur jis yra? — užklusė.

Sukčius parodė į viršų ir sukruoto, lyg norėdamas eiti.

— Taip, — atsakė žydas ant to tylaus klausymo, — atvesk jį čionai. Tylėkit! Nurink, Charley! Švelniai, Tame. Pamaži, pamaži!

Tas trumpas prisakymas, duotas Bates'ui ir jo draugui, tapo gerai ir tuojau išpildytas. Rodos, kad jų nei nebūta stuboje, kada sugrįžo Sukčius, laikydamas rankoje žvakę ir vesdamasis paskui save žmogų, apsilikusį nušūpėjusiais trinyčiais. Žmogus, greitai apsidairęs po stubą, nusimetė didelį kaklaryšį, kurs pridengė apatinę jo veido pusę, ir parodė murziną, nepraustą, neskustą veidą mitriojo Toby Crackit'o.

— Kaip einasi, Fagine? — tarė tas gerbiamasis, linkterėjęs žydui. — Indėk tą kaklaryšį į mano kišenių, Sukčiaus, kad galėčiau jį rasti, kada man reiks eiti; tai svarbiausias dalykas! Iš tavęs išeis puikus, jaunas mitruolis, sulyginant su šio laiko seniais.

Tais žodžiais jis pasiraitytojo trinyčius ir, apsupęs jų skvernaus savo liemenį, prisilinko kedę prie ugnies ir užsidėjo kojas ant kudmento.

— Žiūrėk čia, Fagine, — tarė, nuliudusiai rodydamas ant savo čebatų, — nei vieno lašelio dažo, nei trupučio šveistuvo, po —! Bet nežiūrėk taip navatniai ant manęs, žmogau. Viskas savo laike. Aš negaliu šnekėti apie reikalus, kol negausiu ką išgert ir užkast. Pajieškok ką nors ir duok man šiaip taip prikimšti skūčių, pirmą sykį į šias tris dienas!

Žydas pamojo Sukčiui, kad padėtų ant stalo, ką ras po ranka. Pats atsėdė prieš vagį ir laukė, kol jis pasidrutįs.

Sprendžiant iš visoko, Toby suvis nesiskubino užvesti šneką. Išpradžių žydas kantriai tēmijosi į jo veidą, lyg norėdamas iš ten išskaityti kokią nors žinią, bet veltuo. Jis išrodė pailsęs ir suvargęs, bet ant jo veido buvo tas pats saumeilingas išsireiškimas, kaip ir visados; ir iš po sutrų, neskustų usų ir barzdos švietė vis ta pati šypsis mitriojo Toby Crackit'o. Paskui jau žydas visa laukimo kančia skaitė kiekvieną kasnį, kurį tasai dėjo į burną, vaikščiodamas šen ir ten po stubą neišsakytam karštyje. Viskas dovanai. Toby valgė didžiausiu abejingumu, pakol jau negalėjo daugiau praryti. Tada išsiuntęs Sukčių laukan, sumaišė džiną su vandeniu ir rengėsi kalbėti.

P. Crackit lukterėjo, kad patraukt džino su vandeniu ir pasakyti, kad džinas puikus. Paskui užkėles kojas ant žemo staliuko, taip, kad čebatai būtų ant vienos lygumos su akimis, ramiai atsiliepė:

— Pirmučiausia, Fagine, — tarė plėšikas, — kaip Bill?

— Ką! — suriko žydas, pašokęs nuo kedės.

— Na, tu tik nenori pasakyti, kad — pradėjo Toby išbalęs.

— Nenori pasakyti! — suriko žydas, pašėlusiai trepsėdamas. — Kur jie dabar yra? Kur jie buvo? Kur pasislėpė? Dėlko čia jų nėra?

— Žygis nepasisekė, — tarė Toby nusiminusiai.

— Aš tą žinau, — tarė žydas, ištraukęs iš kišenius laikraštį ir parodęs jam. — Ką daugiau?

— Jie šovė ir pataikė vaikui. Mėš šokom per laukus, jiems besivejant paskui, — bėgome tiesiog, kaip varnos lėkta, per krūmus ir grabes. Jie mus vijo. Po perkunų! visa apygardė sukilo ir šunes buvo ant mūsų kulnų.

— Vaikas! — vos kvėpavo žydas.

— Bill pagriebė jį ant pečių ir dumė, kaip vėjas. Sustojome, kad paimti jį ant rankų. Jo galva nusviro, jis buvo sustingęs. Jie čia jau buvo ant mūsų kulnų. Tada žėdnas sau ir žėdnas nuo kartuvių! Mudu persiskyrėva ir palikova vaikina grabėje, gyva, arba negyva. Tiek tik apie jį žinau.

Žydas neklusė toliau. Baisiai surikęs, įkibo abiem rankom į savo plaukus ir šoko iš stubos ir iš namų.

XXVI.

Čia pasirodo paslaptinąs asmuo ir atliekama daugiau dalykų, surištų su šia istorija.

Senis žydas nepirmiau pradėjo atokti nuo žinios, suteiktos jam Toby Crackit'o, kaip jau pasiekė kampą gatvės. Jis nei biskio nesumažino paprasto savo greitumo, bet skubiais, nelygiais žingsniais bėgo pirmyn, vos tik ūmas vežimo tūškėjimas ir staigus riksmas žmonių, matančių jo pavojų, patraukė jį nuo gatvės ant tako. Vengdamas kiek galint visų didesnių gatvių ir irdamasis tik mažomis gatvėmis ir šuntakiais, jis antgalo atsėdūrė ant Snow Hill. Nuo čia jisai ėjo dar greičiau, ne kaip pirma, ir nestojo, pakol neįlindo į kiemus. Tada tik, lyg pasijutęs savo sruiboje, žydas pradėjo trypti paprastu žingsniu ir atsikvėpė liušiaiu. Netoli tos vietos, kur Snow Hill susiduria su Saffron Hill, einant iš miesto po dešinei rankai prasideda siaura ir biuri gatviukė, vedanti į Saffron Hill. Purvinošės tos gatvės sankroje yra ant pardavimo dideli pundai apnešiotų šilkinų skepetaičių visokio didumo ir išdirbimo; nes čia gyvena perkupėiai, kurie jas perka nuo kišeninių vagių. Šimtai tų skepetaičių pakabinta languose ir už durų; viduryje prikrautos jų lentynos. Ta gatviukė eina iki Field Lane ir turi savo skutyklas, kavines, aludes ir keptos žuvies sankrovas. Ji pati savyje yra prekybos kolonija ir visokių suktybių krautuvė. Čia kas rytas anksti, da po tamos priedanga, atsilanko nešnekūs pirkliai, kurie atlieka derybas tamsiose lindynėse ir taip pat paslaptoms neina, kaip ir ateina. Čia pirkliai drabužių, senų kurpių, skarmalų parodo savo daiktus, kaip paveizdus kišeniniams vagims. Čia kruvos senų gelžgalių ir kaulų, pundai visokių skarmalų rudija ir pūsta tamsiose kelnorėse.

Į tokią tai vietą žydas pakreipė žingsnius. Jis buvo gerai pažįstamas nugeltusiems tos vietos gyventojams; nes tie iš jų, ką žiūrėjo per duris, norėdami patraukti perkančius ir parduodančius, draugiškai jį sveikino praeinant. Jis atsakė jiems tokiu pat budu, bet negaišavo šnekučiuoties, kol nepriėjo gatviukės galo. Čia jisai sustojo ir užšnekino mažo ūgio pirklį, kurs kaip įmanydamas norėjo išsitekti mažoje kudikio kedutėje, ant kurios sėdėdamas rukė pypkę čia jau pas duris savo krautuvės.

— Ugi pamačius tamistą, p. Fagine, žmogus išgytu nuo akių skaudėjimo! — tarė gerbiamas pirklis, Faginui užklusus, kaip jo sveikata.

— Kaimynystė buvo biskį perkaršta, Lively, — tarė Faginas, pakėlęs skruostus ir sukeitęs rankas.

— Aš girdėjau ant jos besiskundžiant, du ar tris kartus prieš tai, — atsakė pirklis. — Bet tuoj' vėl atšals, ar jums taip neišrodo?

Faginas linkterėjo patvirtinančiai. Parodęs ant Saffron Hill užklusė, ar ten kas buvo šį vakarą.

— Ar pas Šlubius? — paklausė tasai.

Žydas linkterėjo.

— Duokit man atsimint, — tarė pirklis pamastęs. — Taip, ten jų buvo kokia pusė tuzino, ką aš pažįstu. Man nenurodo, kad jusų pažįstamas tenai buvo.

— Ar Sikes nebuvo tenai? — užklusė apsirikęs žydas.

— Non ist wentus (neatrastas), kaip sako advokatai, — atsakė mažas žmogutis, labai gudriai pakratęs galvą. — Ar šį vakarą nieko mano srityje neturite?

— Šį vakarą nieko, — atsakė žydas, eidamas šalin.

— Ar jus einate pas Šlubius, Fagine? — suriko mažas žmogutis, šaukdamas paskui jį. — Sustok! Man nieko neneken, jei užbėgsiu tenai drauge su tamista!

Vienok, kada žydas ištolo pamojo ranka, lyg norėdamas parodyti, kad šiuo kartu jam parankiau būtų eiti vienam, ir prie to mažas žmogutis negalėjo taip greit išsinerti iš savo kedės, tai šiuo žygiu Šlubiai buvo paliuosuoti nuo pono Lively asmens. Kol jis atsistojo ant kojų, jau žydas išnyko; taip kad p. Lively bepasekmingai pasistiebęs, kad jį da sykį pamačius, vėl įsikverbė į savo kedę; ir linkterėjęs galva vienai poniai iš anos pusės, rimtai emėsi už pypkės.

Toliaus bus.

„Draugo“ Agentai.

Rev. J. Sutkaitis,
2112 Sarah st.,
Pittsburg, Pa.

K. Strumskas,
190 High st.,
Brooklyn, N. Y.

Juozas Mališauckas,
Forest City, Pa.

T. Kizievič Box 167,
Minersville, Pa.

M. Karbauckas, 52 G. st.,
So. Boston, Mass.

J. Mikutaitis,
1327 Rebecca st., S. S.
Allegheny, Pa.

J. Bartoševiče,
4417 Marshfield ave.,
Chicago, Ill.

M. Urbanavičė, Box 33,
Thomas, W. V.

J. Antanaitis Box 22,
Swoyers, Pa.

J. Versiackas,
65 Davidson st.,
Lowell, Mass.

Juozas Akevičius, P. O.
Silver Creek, Pa.

Vincas Stasevičė,
349 Hamilton st.,
Grand Rapids, Mich.

Jonas Leipus,
1022 Bay st.,
Superior, Wis.

P. J. Miller,
Lithuanian Store,
Athol, Mass.

Pr. S. Karzonas,
2422 W. 69th st.,
Chicago, Ill.

St. Petruskevičė,
223 E. 6th st.,
Mt. Carmel, Pa.

M. K. Petrauskas,
415 Middle st.,
Kenosha, Wis.

A. Urbonavičė,
329 River st.,
Plymouth, Pa.

Juozas Podžukynas,
1338 So. Canal St.
Chicago, Ill.

Dcm. M. Andrulionis,
65 Davidson st.
Lowell, Mass.

Ant. Tuškėnis Box 116
Plymouth, Pa.

Julius Bukantas,
94 Blackstone st.,
Boston, Mass.

Jonas Ramanaukas
135 Ames st.,
Brockton, Mass.

B. P. Miškėnis,
Box 124, 35 Arthur st.,
Montello, Mass.

F. B. Versocky,
257 So. 33rd st.,
So. Omaha, Neb.

Stanislovas J. Šaban,
Box 239, Lewiston, Me.

Pr. F. Juškevičė,
131 Jackson st.,
Lawrence, Mass.

Jonas Galeckas,
109 So. 3rd st.,
Brooklyn, N. Y.

Kun. A. Ežerskis,
5447 S. Wood st.,
Chicago, Ill.

Redakcijos Atsakymai.

ATSAKYMAS P. A. PO-CIUI.

(Nuo. Red. Šitą atsakymą dedame tik dėlto, kad parodžius, kokiomis polemikomis vargina mus ir mūsų skaitytojus kai-kurie korespondentai).

Rašydamas korespondenciją iš Waukegan, Ill., ypač apie priėmimą kunigų: Tumo ir Olšauskio, neturėjau minties, idant ką nors užgačiau. Ir kiek mano galėje buvo, išpildžiau savo užduotį. Vienok, susilaukiau kritikos. Gerai: aš ją priimčiau, jei būtų teisinga ir atsakanti. Dėja! Toli nuo teisybės! Ne uždyką ir pats kritikas vartoja rusų patarę: — "slišit dzvon, da ne znajet gdie on", kuri geriau pritrinka p. Pociui, negu man. Meldžiu nepykti.

Pirmiausia, pasirodo kritikas įlindęs ne į savo vėzes, nes mano korespondencijoje buvo minėta kun. Serafinas iš Chicagos, o ne p. Pocius, apie kurį aš nieko esu negirdėjęs, kad užsiimtų vertimu dainų, ypač "Sužadink jausmus", apie kurią eina kritika. Antra, matyti, kad p. Pocius yra neskaityęs nei mano korespondencijos, nes ten aiškiai yra pagirta minėtoji dainelė, o Tamsta išmėtinėji man už pagyrimą duetų ir kvartetų ir dar būk mano paties rašyti. Kas rašęs tuos duetus ir kvartetus, tai nei mano, nei tamstos dalykas, apie tai ne vieta čia spręsti ir lai buna taip, kaip buvo. O kaip jie buvo dainuojami, tai ir ne p. Pocius darbas ir negalite nieko sakyti, nei negirdėjote iš priežasties savo nebuvimo. Ir kad buvo dainuotas kvartetas iš trijų mergaičių ir vieno vyro, tai ir reikia atsiminti patarę, kad trukstant žuvų ir vėžys

Saugokites peilio ir pavojaingos operacijos. Gydome Ruptura

GREITAI, NEPAVOJINGAI IR ANT VISADOS PAS VYRUS, MOTERIS IR VAIKUS.

Nereikia diržo,

Užtikriname pilną išgydymą rupturos (abiejų lyčių) pas senus ir jaunas, o net ir užsienėjusius, be peilio pagelbos.

Daktaro O'Malley naujas gydymo būdas yra visai nepavojaingas. Be skaudėjimo, be operacijos, be pertraukimo darbo. Po išgydymo nereikalaujate nesioti diržų.

Užgandinimas gvarantuotas. Padėkavonės ir palūdimai išgydyti ligonių. Skaitykite padėkavonę žemiau.

Formanas Pensilvanijos gelžkelio taip kalba į sergančiuosius: Pirm dešimtis metų gavau rupturą nupildamas. Išleidau šimtus dolerių, vartoju visokius diržus be pasekmės, bet kuomet pamėginau Dr. O'Malley metodą, visai išgydžiau. Pirmutinis mano atsilankymas pas daktarą O'Malley daug palengvino.

John W. Bousum, Berwick, Pa. foreman Penn. R. R. (Selingsgrove Div.).

Ateikite arba parašykite reikalaudami knygų su mano būdu rupturos gydymo. Atsiųskite markę.

Dr. Alex. O'Malley

— žuvis. Trečia, gariatės, kad jums bevedant Chorą su dainuota gerai: "Sužadink jausmus" ir ištarėte visas balse ir pusbalse, tai dar nereikia kad ir visi taip ištartų. Man rodos, (nors nesu skaitu artistas), kad yra sunku aiškiai ištartų ypatingai šiuos žodžius, (kuriuos tik sugriebiau, nes teksto neturiu) "Tegul Gamta" kur dainuojama solo, kur yra aiškus balsas, o žodžių negalima buvo užgirsti arba sugriebti, nors jie buvo atkartojami. Ir ketvirtas, mano patarimas p. Pociui nelysti ne į savo vietą, prisilaikant jų paties išsitarimo kas link varpo; ir antras minėk, juk kiekviena rožė su dagiais. Kitų paaiškinimų neduosim.

Mikas Stancikietis.

Red. Priešas. Panašiu ginčų daugiau nedėsim.

A. A. Pittsburg, Pa. Nepatikrintų, bet užgauliojančių žinių nedėsim. Tamstos korespondencija nuėjo į gurba.

F. P. Brooklyn, N. Y. Jei tamsta esi blaivininku dar iš Lietuvos, tai susikalbėk su panašiais ir save blaivininkais ir įkurk L. B. S. kuopelę. Vietiniai kunigai be abejo jums pritaris ir palaikys jūsų darbą. Aimanavimai laikraščiuose nieko negelbės. Nedėsim.

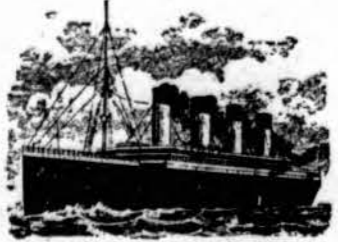
Teisybę Mylinčiam, Lawrence, Mass. Į Lietuvos Blaivininkų Sąjungos reikalus "Draugas" neprivalo daug kištis. Sąjunga juk turi savąjį organą! Savuosius nesuapratimus ir aiškinkite "Žvaigždėje". Nebus idėta.

P. Virb. ir kitiems aspirantams į dvasiškijos luomą. Jausdami pašaukimą į kunigus, nesikreipkite į "Draugo" redakciją, bet eikite pas savąjį kleboną. Nesnieji bemoksliai aspirantai lai visai išmeta iš galvos kunigybę.

Lastauskui, L. Brastos Pijonkai, Lewistoniečiai. Bus kitame numeryje.

Barborai ir Jurgini Šlajams. Jusų sunaus, Petro, mirimo metrikus lengva iš-

Tikras Lietuviškas Agentas.

Malony viengėnai lietuviai ir lietuvaitės! Jei norit turėt lengvą ir laimingą kelionę į seną tėvynę Lietuvą ir nenori būt nuskrinustu atvažiuos New Yorkan, tai kreipkis tiesiog pas G. Bartašius. Jis visiemis žinomas geras žmogus, užlaiko du ofisus: vienas Bostone, antra New Yorke. Parduoda laivakortes ir visas pasaulio dalis ant drėžiausių ir greičiausių laivų ir už pigiausias kainas. Siunčiamas pinigų ir išmainome ant amerikoniškų. Parūpiname gubernskus pasportus iš Konsulio. Parsamdoms keleiviams kambarius dėl nakvynės ir suteikiame kiekvienam visokias svarbias žinias uždyką.

GEO. BARTAŠIUS, Agentas,

261 W. Broadway, So. Boston, Mass 558 Broome str., New York City.

Pasinaudokite!

Turime atspaudę šv. Rožančiaus tajemnyčias. Peniolika tajemnyčių kainuoja 10 centų. Kalbantieji rožančių tepasirupina parsi-

inti, bet nežinia, kur juos siųsti. Petras Šlajus, gyvenęs Sturmerville, Pa., tapo užmuštas kasyklose 17 d. gruodžio 1909 m. Kas žino adresą Petro tėvų, lai atsiaukia į kun. A. Kaupą, Pittston, Pa.

PADĖKA.

Širdingai tariame ačiu visiems, kurie tik prisidėjo prie pagelbos mums savo patarnavimais, mieste Waukegan'e, ypatingai tariame ačiu Lietuvos Benui, kuris mums pagrajino uždyką, taipogi tariame ačiu p.p. Rakauskaitėms ir Zeleniukei už prisidėjimą prie vakaro. Ačiu, taipogi ir kun. M. Krušui už priėmimą ir išgavimą pavelijimo nuo miesto majoro sulosti teatrą.

Su aušta pagarba visiems prisidėjusiems.

Lietuviai Katalikai Studentai.

Krtika ir Bibliografija.

Žinynas. Knyga žinių iš nitologijos, istorijos, etnografijos, geografijos, astronomijos, aritmetikos, medicinos, ir kitų mokslų bei jų šakų; rinkinys visokių patarimų apie sveikatą, budus gydymo, vaistus, įvairių nurodymų amatininkams, ukirinkam, daržininkams, šeimininkams ir kitiems. Iš įvairių šaltinių surinko J. Laukis. Kaina \$1.50, kaina apdarytos \$2.00. Chicago, Ill. "Lietuvos" spauda, 3252 So. Halstead st. 1911.

Kas tikėtusi rasti šitoje kompilacijoje tikras ir pilnas informacijas apie interesojančius jį dalykus, tas skaudžiai apsigautų. Pav. surašyti yra didieji mušiai istorijoje. Čia turėjo būti paminėti mušiai, turėjusieji svarbią įtaką žmonijos istorijai. Tačiau suraše nerandame tokių svarbių mušių, kaip ties Lepantu 1572 m., ties Viena 1683 m., ties Gettysburgu 1863 m., ties Sedanu 1870 m., ties Mukdeno ir ties Tsušima 1905 m. Į mušių tarpą nežinia kokiems galams išprausta žinia, būk 1563 m. lietuviai "atmetė krikščionystę, (sic!) priėmė protestantizmą, kiti vėl stabmeldžiais tapo". Viena, faktas, jog 16-me šimtmečiuje dalis Lietuvos ponijos priėmė kal-

vinizmą arba liuteranizmą, nereikia dar, kad "lietuviai atmetė krikščionystę (!)" ir vieton jos priėmė protestantizmą (lyg protestantizmas nebūtų krikščionystė); antra, prie to visko apsieita be jokio mušio.

Šiaip jau klaidingų informacijų ir netikslingumų pilna. Atrimpas (Patrimpas) padarytas jurių ir vandenių dievaičiu, kun. (l'abee) Edgeworth abatu (sic!), Adrijonas IV numarinta 1878 m. (taip), Rubens buvęs Flemišo (!) tepliorių mokyklos viršininku, Beethoven sukompanavęs "Devynis Symphonus" (?), šv. Povilas įsteigęs (!) krikščionių bažnyčią; Tomo Akvieniečio "Summa Theologija" (sic!) buvusi ištisus metašimčius autoritizmu (kas tai?). Galdynėje tokių okeano leviatanų, kaip "Lusitania" ir k., daryti "Great Eastern" didžiausiu sviete laivu truputį keista; taip-pat nei šis nei tas darosi, pamačius, jog Brooklyn'o tiltas vis dar pasilieka "didžiausiu" tiltu...

Iš to visko matyti, jog "Žinynas" yra mažos vertės. Naujajai laidai reikia pasiieškoti kompetentiško taisytojo.

J. Korzeniowski. Medicinos Daktaras. Komedija vienoje veikmėje. Sulietuvino Vaidevutis. Kaina 20c. Chicago, Ill. "Lietuvos" spauda. 1911.

Ant Serifo

J. F. GILLIS
Musų Tautietis.

Visų lietuvių priedermė balsuoti už jį per nominaciją 30 d. rugsėjo 1911 m. Jeigu mes nepalaikysime savųjų, tai niekad neturėsime nieko gero ir politikoje visados lietuviai bus pažeminti. Tai gi už savuosius, už tautiečius!

Maisto reikalingumas.

Maistas yra vaistu, ant kurio tu visados gali pasitikėti. Kaip greitai pacientas pradės užtektinai priimti maistingo maisto ir jį gerai sužlebėti jo liga tuojaus išnyksta ir jo sveikata greitai sugrįš. Tokiu būdu maistas yra pirmučiausiu dalyku paskmingam gydymuisi. Padaryti sveiką apetitą, Trinerio American Elixir Kartusis Vynas stovi ant pirmos vietos. Jis išvalo organizmą, sujudina jo veiklumą ir sustiprina jį veiklume. Tada kunas noriai priima užtektinai maisto ir paverčia jį į naują, tvirtą kraują, kas sustiprina kiekvieną dalį kūno. Skilvio nemalimas, nerviskumas, galvos skaudėjimas, skaudėjimas vidurių, žarnų užsikimšimas su visais jų nemalonumais, nepastovus miegas, išblyškimas, netekimas energijos bus greitai įgauta

vartojant šiuos vaistus, kurie susideda iš švaraus raudo vyno ir vaistinių žolių. Visose aptiekose ir pas patį išdirbėją. Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

Pajieškojimai.

Reikalingas

mokytojas, vyras ar mergina, mokyti parapijinę šv. Baltramiejaus mokykloje, Waukegan, Ill. Angliškai mokėti daug nereikia, bet lietuviškai turi mokėti atsakančiai.

Atsišaukti šiuo adresu:

Rev. M. Krušas,
1232 Lincoln st.,
Waukegan, Ill.

Vincas Bružinskas pajieško Aleksandro Bružinsko,

savo brolio, kuris pirmiau gyveno Anglijoje, paskiau atvažiavo į Canadą. Iš Canados persikėlė į Paterson, N. J., jau bus keturi metai atgal ir dirbo šilkų fabrike; dabar nežinau kur randasi. Todėl meldžiu, jei kas apie jį žinotų, ar jis pats, lai praneša ant adreso žemiau paduoto, nes turiu labai svarbų reikalą.

Mr. Vincent Bružinskas,
658 W. Saratoga st.,
Baltimore, Md.

Aš, Liudvika Spatkauckiūtė, pajieškau savo brolio, Kazimiero. Paeina iš Kauno gub., Jurbarko pav., Katuzų sodž. Septyneri metai, kaip apleido Pittsburgą ir išvažiavo Elizabeth'an, N. J. Kas apie jį praneš, gaus užmokėti. Atsišaukti:

Miss Liud. Spatkauckiūtė,
424 S. Federal str.
Youngstown, Ohio.

Pabrake Ant farmu kasyklose

Atsitikimas patiks tave ant farmos, pabrake arba kasykloje ir bus priežastis daugelio skaudėjimų, bėdos ir laiko trošos, jei neturėsi po ranka

SEVEROS ALIEJUS GOTHARDO

Greitas sunaudojimas šios gyduolės reiškia didelį ligoniui palengvinimą.

Patarime taipgi nuo: Reumatizmo, neuralgijos, sci-jatikos, nugarkaulio skaudėjimo, išsukimo, raumenų skaudėjimo, štyvumo, traukimo, aptinimo ir nuo visokių vidurinių negalavimų.

Skaitykite ką kiti mano apie jį.
50 centų bonka.

"Severos Aliejus Gothardo daug pagelbėjo mano atsitikime, taipogi gelbėjo ir keliems mano draugams musų pabrake". — Geo. Mortus, Kipling, O.

"Jeigu nebutumėm laikę Severos Aliejaus Gothardo ant musų farmos tai butumėm padauginę sau skaudėjimų, laiko trošos ir iškaščių". M. Votruba, Hay Springs, Neb.

"Laikau Severos Aliejų Gothardo už geriausią gyduolę Kasėjams, kadangi jie tankiai apserga reumatizmu ir kiekvieną gali patikti nelaimė kožną valandą". B. Hribar, Vick Haven, Pa.

Severos Vaistus gausite kaimyniškoje aptiekoje. Pasakyk vaistininkui norįs Severos ir neimk kitokių. Musų Vaistai apžiūrėti lietuviškai spaudintais patarimais.

Patarsmai uždyką; rašyk pas mus.

Jeigu patemysi

kokį apsirėiskimą

Geltonumo, Kepenu Sunkumo, Užkietėjimo, Dispensijos ir Jiegu nustojo,

tai atsimink, jog sugrąžis tau sveikatą

SEVEROS Gyvasties Balsamas.

75c. už bonką.

Kas skundžiasi

kenčias

Kosuli, Užkimimą, Astmą, Konlušą

Gerkles skaudėjimą,

tegul ima

SEVEROS Balsama Plaučiams

Kaina 25c. ir 50c.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

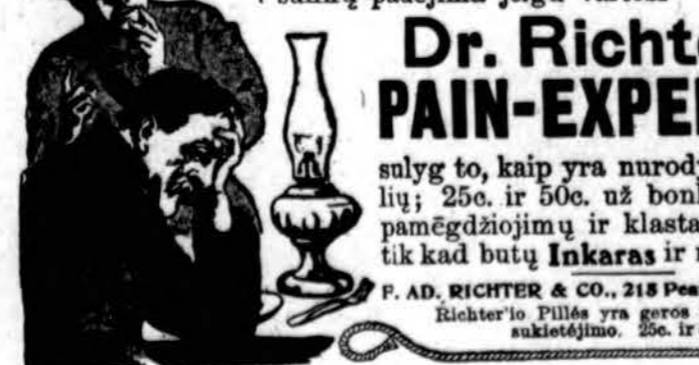

TIKEK mums, kuomet mes sakome Jums iš gilumos širdies už jusų padrašinimą, pripažinimą ir palaikimą atidarant musu "Waiku Sztora." Argi kainos nebutu tikrai stbuklingos? Ar matei žmoniu minias?

"Louis" ROSENTHAL, "The Mrs"

Look Out! You'd better take care of Yourself

Galvos skaudėjimas, gerkles sops, skaudėjimai krūtineje, šonuose, pabrinke muskulai ar kitoki slogų ženklai neinesis sunkų padėjimą jeigu vartosi

Dr. Richter'io PAIN-EXPELLERI

sulyg to, kaip yra nurodyta ant pakeilių; 25c. ir 50c. už bonką. Sergėkis pamėgdžiojimų ir klastavimų, žiūrėk tik kad butų Inkaras ir mūsų vardas.

P. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York. Richterio Piliės yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c. ir 50c.

REKOMENDUOJAME MUSŲ NAUJĄ AUKSINĮ 23 AKMENŲ GELŽKELIO LAIKRODĖLĮ

Auksiniai, pakuoti ir kitoki su 23 akmenimis, parduosime 10,000 vadinamų "Accuratus" laikrodėlių tikrai už \$6.75 žodna. Tie gražūs laikrodėliai puikiai išrežyti, dubeltavi luktai, gerai laiką rodanti, labiausiai keliauninkų naudojami, kurie turi daboti laiką, moteriški ir vyriški, gvarantuoti ant 20 metų. Tikrai gražūs laikrodėliai, ne gėda bus nei draugams tokį parodyti. Jeigu nori turėti gerą dzeigorę, tai

Jus

galite padaryti blogą sveikatą gerą, ir gerą sveikatą geresne imdami vyninį stiklėlį

Stegmaier'o Malt Ekstrakto

prieš valgius ir einant gultu. Jis sutaisys visą organizmą į labai trumpą laiką. Šiandien bandyk jį. Jei jus vaistininkas neturi jo, pareikalauk jo nuo mus.

Gryno maisto ženklas ant kiekvienos bonkutės.

STEGMAIER BREWING CO.

Wilkes-Barre, Pa.

Naujas telefonas 977
Bell telefonas 422

Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršiu
\$165.000.00.

Šioji Banka prižiūroma Suvienytųjų Valstijų valdžios. Moka 3 nuosimčius nuo sudėtų pinigų. Galima susisiekti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite, išdinininkas.
Mandagus patarnavimas.

First National Bank
PUBLIC SQUARE
Wilkes-Barre, Pa.

UNITED STATES DEPOSITARY

KAPITOLAS \$375,000.00
Perviršis ir nepadalyta nauda 490,000.00

Už sudetus pinigus moka 3-čią nuosimtį.

WM. S. Mc. LEAN, President,
FRANCIS DOUGLAS, Cashier.

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokių ženklu draugystem. o ypatingai: karkardū guzikūdiū metalū, anameliotū ir padengtū celluloid'ū, šarpu, veliavū ir karunu.

Man pavestus darbus atlieku artistikai.

M. A. Norkunas

162 PROSPECT ST., LAWRENCE, MASS.

Juozas Szukis, Geriausias Lietuvis FOTOGRAFISTAS,

Naujas Telefonas 1070-R.
20 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

Kurių skaitytojų prenumerata pasibaigusi, tiems šis numeris bus paskutinis. Siunčiant pinigus, čekius, arba "Money Order", siųskite ant adreso:

"DRAUGAS",
314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.

Merchants Banking Trust Company,

Mahanoy City, Pa.

Turi Kapitolo su nuosimčiais
\$190.000.00.
Sudėtų pinigų
\$700.000.00.

Mēs vedame visokį legališką biznį. Musų bankoje galima susikalbėti: lietuviškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai.

JOHN J. MEYER,
Kasininkas.

Kas reikalauja

austinių (krajavų) škaplierių Panos Šv. ir Sv. Traicės, gali gauti pas mus visada. Mēs išdirbame ir reikalaujantiems pasiūniam porą ant pažiuros.
Mrs. A. Smallienė,
2737 E. Pacific St.,
Philadelphia, Pa.

Šiuomi pranešame visiems, jog mēs atspaudėme išnaujo Trumpą Katekizmą, taigi kurie pirmiau reikalavote, tai dabar galėsite gauti.

10 centų egzemplioris.

"Draugas"

314 E. Market st.
Wilkes-Barre, Pa.

Office New Telephone 37.
Residence 1100.

Lietuviu Advokatas.

Jonas S. Lopatto
47-48-49 Bennett Building,
Wilkes-Barre, Pa.

Norintieji pasikolinti pinigų ant pirmo mortgago, arba pirkti namus lai kreipiasi.

First National BANK,

PLYMOUTH, PA.

UZDETA 1864.

KAPITOLAS \$100.000.00.
PERVIRŠIS \$250.000.00

Didžiausia ir saugiausia Banka mieste.

Moka 3 nuosimčius nuo sudėtų joje pinigų.

UNION TICKET AGENCY.

Seniausia Lietuviška Banka Scrantone ir Visoje Aplinkinėje.
Agentura Latvakorčių ant Geriausių Laimių.

Siunčia pinigus kas dien ir visas dalis svieto; taipgi perka ir išmaino visokių pinigų. Išdirba visokių dokumentus Amerikos ir Lietuvos teismoose. Ofisas atidarytas kas dien nuo 8-tos ir ryto iki 9-tos val. vak.
Nedėlioje: nuo 10-tos ir ryto iki 5-tai valandai vakare.

Adolf Blau,

Union Ticket Agency,
203 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
Taipgi turime savo krautuveje daugybę visokių maldaknygių ir svietiškių knygu visokiose kalbose.
TELEFONAI: Naujas 303 — Bell 662.

FABIOLE,

garsi kardinolo Wisemano apysaka.
Vertė VYTAUTAS.

Kaina \$1.00.

Imantiems daugiau kaip vieną egzempliorių, nuleidžiamas didelis nuosimtis. Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,
312 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

—NAUJA KNYGA— BIBLIJA

arba šv. Raštas išleistas. Tik vienas šitas šventraštis yra katalikiškasis.

Kaštuoja \$2.15 persiuntmui.

Adresas:
REV. S. PAUTIENIUS,
Mahanoy City, Pa.

Wilkes-Barre Deposit & Savings BANK,

71 PUBLIC SQUARE,
WILKES-BARRE, PA.

Kapitolas \$150.000
Perviršis \$450.000
Depozitai \$2.625.000

Moka 3-čią nuosimtį nuo sudėtų joje pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ryto iki 3 popietu. subatomis nuo 9-12 vidurdienyje ir nuo 7 val. vakare iki 8.

Galima susikalbėti lenkiškai ir lietuviškai.

L. RAUCHUT

Dirbtuvė Uniformu ir visokiu reikalingu daiktu draugijoms ir nrkiestroms, uždėta 1887 m. Dirbame teipgi vėliavas, nukardas, arnotus, kapas ir t. t. Reikalaukite iliustruoti katalogu.

Bell Telephone, Dickinson 3737 w

Dr. Ignotas Stankus

Vienatinis tikras daktaras-Lietuvis Philadelphiai

Įrengė ligonbutį ir klyniką su laboratorija Philadelphiai miesto. Taisne pačiame name įrengė savo ločną aptieką, kurioje randasi naujo išradimo geriausi vaistai

PASARGA: Mano ligonbutyje ir klinikoje turiu po savo priežiūra svetimtaučiu daktarus specialistus pagalbai prie operacijų ir pavojingų ligų. Pas mane visi ligoniai išgydo ir pasilieka sveiki. Vaistus siunčiu ir į kitus šaltus ir į visas šalis.

Gydau Visokias Ligas.

Su sena ir nauja metodu su chemikalais ir medicinos gyduolėmis, su vandeniu (hydrotherapy), kraujo skystimu (serotherapy), su mokslu psichologijos (psychotherapy), kaip tai žodžiais, nurodymu, atkreipimu atydos ir t. t. Gydau su elektra (electrotherapy), X-ray (šviesa, permatanti visą kūną žmogaus), greita elektra (hyfrequency) Galvana elektra, Paradėjus elektra ir kitomis suvienjotomis elektromis. Darydamas operacijas išgydau visokias organiškas ligas, kurių negalima išgydyti vaistais ir kitais prietaisais.

Turiu įsitaisęs savo ločną elkra gydymo mašiną. Visi sreganti kroipkitės prie daktaro STANKAUS asabiškai arba laišku, o busite užgandinti nes jis gydo pasekmiausiai visokias ligas ir daro visokias operacijas savo ločnam ligonbutyje. Daktarišką rodą su teisingais patarimais duoda DYKAI, — ypatingai par telefona ir par laiškus beskirtoimu kaip toll gyvenat; Amerikoje, Kanadoje, Anglijoje ir kitose šalise svieto.

DR. IGNATIUS STANKUS

1220 So. Broad St., Philadelphia, Pa.

Valandos office: Nuo 9 iki 12, nuo 2 iki 4 p. p. ir nuo 6 iki 8 vakare. Nedėliainiais nuo 1 iki 4 popietu.

The BENEFICIAL SAVINGS FUND SOCIETY

1200 ir 1202 CHESTNUT STREET,
PHILADELPHIA, PA.

Uždeta 20 dieną Balandžio 1853 metuose.

Nuosimtis 3.65 metams.

PAMATINIS KAPITOLAS --- trylika milijonu doleriu.
SUDĖTŲ PINIGŲ --- vienuolika ir tris čvertis milijono doleriu.

PERVIRŠIS --- vienas ir viena čvertis milijono doleriu.
Depozitoriu suviršum trylika tukstančiu asmenu.
DEPOZITUS PRIMAME PER LAIŠKUS.

IGNOTAS J. DOHAN, Prezidentas.
ANDRIUS J. KEEGAN, Vice-prezidentas.
ALFRED J. MURPHY, Sekretorius ir Kasininkas.
ANTANAS HURST, Esq., Patareas.

ALBERT G. GROBLEWSKI,

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių
"LIETUVIŠKŲ-LENKIŠKŲ VAISTŲ."

GERIAUSIA GYDUOLĖ: NŪO STRĖNŲ SKAUDĖJIMO, DEGLIMO KRUTINĖJE, GALVOS SKAUDĖJIMO, KATAROS, UZSISALDYMO, NEURALGIJOS; NŪO GERKLĖS SKAUDĖJIMO.

MESLUNGIO SKAUSMO KRUTINĖJE NUO PATRUKIMO AZMA ARBA DUSULIO STYVUMO SPRANDO SKAUDĖJIMO SONUOSE RANKŲ IR KOJŲ.

Ypatingos Gyduolės.

Jei tu sergate užsisėnėjusiomis ligomis nuo kurių negali pagelbėti nė daktarai nė ligonbutiai, arba pasilaptingomis ligoms, aprašykkit man savo nevalkumą gerai ir aiškiai (be užleptimo) nes čion einu ne tik apia tavo sveikatą, bet labai tankiai, ir apia tavo gyvastį (Atsiminkit, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko pasilapį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę, o mielai suteiksiu rodą ir prisisiūsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. — Teipgi mēs reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkinėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausiai. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štornikas teipgi privalėtų užlaikyti visada mūsų pakias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad musų tautiečiai reikalaudami galeėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigų dovaną kokiems nors apgavikams teose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbis ir pardokite musų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mēs svarantuojame. Rašykite po antrašt:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS,
30r. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

IREJO IŠ SPAUDOS DAILUS SCENIŠKI VAIZDELIAI VARDU

„Degtine“ ir „Ktariute.“

KAINUOJA PO 10 CENTU.

Galima gauti „Draugo“ Spaustuveje.

Lietuviškųjų Šv. Kazimero Seseru Seminarija CHICAGOJE.

Lietuviškosios Sesers priima pas save mergaites mokimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguleriškojo mokslo, arba ir atskiriam, yra mokinama, muzika, pašymas, siuvinėjimas ir taip toliau.

Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės šiuo antrašu:

Mother Superior,
ST. CASIMIR'S SEMINARY,
6700 Rockwell St., Chicago, Ill.

Honover Brewing Co.

Grynas
Elius, Alus ir porteris.
TIKRAS LENKISZKAS LAGER.

Atkreipkite savo atidą in produktą. Jusų tautiečio išdirbama. Sandėliai Buttonwood, Wilkes-Barre ir Nauticoke, o bravoras Danvillej.

Emil Malinauskas, Manageris ir Prezidentas
Abu telefonai.

SECOND WARD HOTEL

Frank Burba Savininkas.

Geriausi Importuoti ir naminiai Vynai, Likieriai, Alus, Cigarai ir t. t. 454-456 MAIN ST.

Pirmos klesos kariatos ir arkliai parsamdymui ir grabinio ofisas prie Russell gatvės.

EDWARDSVILLE, PA.
Naujas telefonas 8041.
Bell telefonas 9294-R.

HEIGHTS DEPOSIT BANK

Kampas E. Market ir Hancock Sts.
WILKES-BARRE, PA.

Moka 3-čią nuosimtį nuo sudėtų pinigų ir ima pinigus ant suėdyjimo nuo dolerio ir augščiau.

PIRKITE LABAI NAUDINGAS KNYGUTES PO VARDU

„Naminis Vaiku Auklėjimas“

IR

„Katekizmas Apie Alkoholii.“

Kainuoja po 12c. su persiuntimu. Pelnas eis insteigimui našlaičių prieglaudos. Galima gauti pas

Kun. A. Staniukyną,
4557 So. Wood St., CHICAGO, ILL.

BUK VYRAS

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyrų. Knyga ta praistai, supraistai žodžiais pasaka kaip gal atgauti vyriškumą, išgydyti nuo užnuodijima kraują arba sypili, nubiegima siekios, patrotitu atyprbe, pūckus ir kitus išmetimus, negromulavima, patrotitu atyprbe, pyta, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumaistima, gonorrhoea arba triperi, naujai įgrastas lygas, strictura ir vvasas vyrų lygca, gal buti išgydomas sava namuse privatiskai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakia jums kodėl jus kentat ir kaip galeit galutinai išgydyti. Knyga ta yra krautuvis žinios, katrus ture žinoti-kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra paraista par Daktara, katras atsydave ligo lajka tyrinejimu tu, specialisku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vėral dykai, išmokanu už pacio, ing nūpocaita konverta. Nesisk nekokia pinigų, tyk paraikik sava varda, ir adres ant žemias padnotu kuponu, katru siusk mums šendena.

DYKAI GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., 1 905 22 Fifth Avenue, Chicago.
Godočinas Tautietis: Fagat Tautietis priidajeima, ai noriedjan jog Tautietis priidajeima man, vysai dykai vėna, jus knyga del vyrų.

Vardas.....
Adresas.....
Steltas.....

"DRAUGO" SPAUSTUVE

NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA IR GERIAUSIA GREITAI ATLIEKA IVAIRIŲ IVAIRIAUSIUS DARBUS

SPAUDINA PIGIAI

UŽKVIETIMUS IR KITOKIUS DARBUS
KONSTITUCIJAS, PLAKATUS, TIKETUS,
RAIDĖS STATOMOS DIDELE-NAUJAUSIOJO PATENTO—MAŠINA "LINOTYPE"
ADRESUOKITE "DRAUGAS"